

ZIŅOJUMS

Aizkrauklē

08.12.2023

[1] Ar 2023.gada 1.jūnija Aizkraukles novada pašvaldības domes priekšsēdētāja rīkojumu Nr.3.1/23/65 tika izveidota Darba grupa, lai izvērtētu pašvaldības dalību biedrībās un nodibinājumos atbilstību Pašvaldību likuma 79.pantā noteiktajam. Darba grupas sastāvā: *Andris ZĀLĪTIS – domes priekšsēdētāja vietnieks tautsaimniecības un vides jautājumos, Arvis UPĪTS – Aizkraukles novada domes Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas priekšsēdētājs, Uldis RIEKSTIŅŠ - Aizkraukles novada pašvaldības Administrācijas izpilddirektors, Anta TEIVĀNE – Aizkraukles novada Kultūras pārvalde vadītāja, Sarmīte KĻAVIŅA – Aizkraukles novada Izglītības pārvaldes vadītāja, Ilze SAMSONE – Aizkraukles novada pašvaldības Administrācijas Finanšu un grāmatvedības nodaļa vadītāja, Valdis PADOMS – Aizkraukles Sporta centra vadītājs, Edvarts PĀVULĒNS – Aizkraukles novada Sociālā dienesta vadītājs, Mārīte ZIEMELE – Aizkraukles novada pašvaldības Administrācijas Juridiskās nodaļas juriste.*

[2] Pašvaldības likvidē to izveidotās biedrības un nodibinājumus, kas neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta noteiktajam, vai izbeidz savu dalību šādās biedrībās un nodibinājumos.¹

Pašvaldību likuma 79. panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldību kopīgu interešu īstenošanai pašvaldības var dibināt kopīgas biedrības un nodibinājumus, ievērojot šajā likumā un Biedrību un nodibinājumu likumā noteikto.

Pašvaldību likuma 79.panta trešā daļa noteic, ka **dome var lemt** par pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā, kas neatbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajam, ja pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā paredz starptautiskie normatīvie akti, likums vai Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldības dalība ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai.

Biedrību un nodibinājumu likums neliedz arī publiskām personām dibināt un piedalīties biedrībās un nodibinājumos. Taču, ņemot vērā, ka biedrības un nodibinājumi ir sabiedrības biedrošanās un sabiedrības iniciatīvu īstenošanas instrumenti, rodas juridiska pretruna starp pašvaldību kā publisku personu un pašvaldību kā biedrības biedru vai nodibinājuma dibinātāju, jo īpaši tajos gadījumos, kad pašvaldība un biedrība vai nodibinājums ar tās dalību nonāk savstarpējās tiesiskās attiecībās. Šādā situācijā pašvaldība faktiski ir abās attiecību pusēs, kas nav juridiski korekti, kā arī rada augstu interešu konflikta un korupcijas risku.²

Biedrību un nodibinājumu likuma mērķis ir **sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu.**³ Nav pamata uzskatīt, ka pašvaldību kā publisku personu iesaiste biedrībās un nodibinājumos veicina likuma mērķa sasniegšanu. Pašvaldību dalības biedrībās un nodibinājumos juridiskā daba konfliktē ar biedrību un nodibinājumu mērķi – nodrošināt privātpersonām Latvijas Republikas Satversmē garantētās tiesības biedroties, sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu. Biedrošanās ir privātpersonu tiesisko interešu īstenošanas forma, un publisku personu dalība neatbilst biedrību un nodibinājumu juridiskajai un filozofiskajai jēgai.⁴

Pašvaldību likumā noteikto ierobežojumu mērķis ir **nepieļaut pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā tikai kā pašvaldības autonomās kompetences īstenošanas formu.** Proti, pašvaldības dalība šādā biedrībā vai nodibinājumā ir nepieciešama efektīvākai sadarbībai ar privātpersonām (vietējiem iedzīvotājiem un dažādām citām organizācijām), lai īstenotu kādu

¹ Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 10. punkts.

² <https://www.varam.gov.lv/lv/pasvaldibu-likums>, metodiskais materiāls “Pašvaldību likums Pašvaldības dalība biedrībās un nodibinājumos”

³ Biedrību un nodibinājumu likuma 1. panta pirmā daļa

⁴ <https://www.varam.gov.lv/lv/pasvaldibu-likums>, metodiskais materiāls “Pašvaldību likums Pašvaldības dalība biedrībās un nodibinājumos”

vietējai kopienai nozīmīgu projektu. Šis aspekts izriet no likumā ietvertās nostādnes, ka biedrības un nodibinājumi ir viena no formām, kādās privātpersonas īsteno Satversmes 102.pantā paredzēto biedrošanās brīvību, nevis forma, kādā pašvaldība īsteno tās autonomo kompetenci.⁵

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta ceturtā daļa nosaka, ka valsts pārvaldei, atsevišķai iestādei vai amatpersonai, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu. Proti, valsts pārvaldes funkciju īstenošana jeb Pašvaldību likuma 3.pantā noteiktās kompetences īstenošana nav pašvaldības interese, bet pienākums – pašvaldības kompetences īstenošanai pašvaldības nedibina biedrības un nodibinājumus un nekļūst par biedrību un nodibinājumu dalībniekiem, pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79.panta pirmo daļu. Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79.panta pirmo daļu, pašvaldības var dibināt biedrības un nodibinājumus un kļūt par biedrību un nodibinājumu dalībniekiem, lai, piemēram, pārstāvētu pašvaldības sarunās ar Ministru kabinetu.

Sporta likums⁶ noteic, ka sporta izglītības iestāde⁷, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba⁸ vai sporta federācijas⁹ biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Vienlaikus nav identificēts cits normatīvais regulējums, kas paredzētu pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā, tai skaitā kā obligātu priekšnoteikumu, lai pašvaldība varētu realizēt savu kompetenci, vai, lai pašvaldība, tās iedzīvotāji vai citas personas varētu īstenot savas intereses kādā jomā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija skaidrojusi, ka nosacījums, ka biedrību un nodibinājumu var dibināt, ja tas ir **nepieciešams “sabiedrības virzītās vietējās attīstības īstenošanai”**, likumā tika saglabāts, ņemot vērā pašreizējo Eiropas Savienības finansētu projektu īstenošanas praksi, primāri atsaucoties uz Zemkopības ministrijas pārziņā esošajās Eiropas Savienības fondu atbalsta programmās īstenoto LEADER jeb sabiedrības virzītās vietējās attīstības pieeju, kas dod iespēju vietējiem iedzīvotājiem, organizācijām, uzņēmējiem un pašvaldībām, savstarpēji sadarbojoties, pašiem noteikt savas teritorijas attīstības vajadzības un mērķus, sagatavojot vietējās attīstības stratēģiju. Savukārt vārdi **“sabiedrības virzīta” nozīmē, ka attiecīgās biedrības vai nodibinājuma dibināšana ir nepieciešama galvenokārt vietējās kopienas iniciatīvu īstenošanai un organizācijas dibināšanas pamatā jābūt vietējās sabiedrības iniciatīvai, kā arī organizācijai funkciju izpildē jāveicina attiecīgās administratīvās teritorijas attīstība.**¹⁰

Vienlaikus likums nosaka, ka pašvaldības dalībai nodibinājumā, lai īstenotu sabiedrības virzītu vietējo attīstību, ir jābūt **nepieciešamai**. Ar nepieciešamību saprot apstākļu kopumu, kas norāda uz to, ka tieši un tikai ar biedrību vai nodibinājumu kā organizācijas formu ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti. Attiecībā uz minētās LEADER pieejas, kas tika izmantota par piemēru un paraugu likuma tiesiskā regulējuma izstrādē,

⁵ <https://www.varam.gov.lv/lv/pasvaldibu-likums>, metodiskais materiāls “Pašvaldību likums Pašvaldības dalība biedrībās un nodibinājumos”

⁶ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

⁷ **sporta izglītības iestāde** — valsts, pašvaldību vai citu juridisko vai fizisko personu dibināta iestāde, kuras uzdevums ir sporta izglītības programmu īstenošana, vai komersants, kuram sporta izglītības programmu īstenošana ir viens no komercdarbības veidiem. (Sporta likuma 1. pants).

sporta izglītības programma — profesionālās ievirzes sporta izglītības programma vai interešu izglītības programma, kurā ietverts noteikts sporta izglītības saturs. (Sporta likuma 1. pants)

⁸ **Sporta klubs ir** biedrība, kurā apvienojušās fiziskās un juridiskās personas, lai īstenotu savas intereses noteiktā sporta veidā un veicinātu tā attīstību. Par sporta kluba biedru var būt arī sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, ja tiek ievērots šā panta 3.¹ daļā noteiktais. Sporta klubi var apvienoties sporta federācijā. (Sporta likuma 10.panta otrā daļa)

⁹ **Sporta federācija ir** biedrība, kura sastāv no sporta klubiem un citām juridiskajām personām, kuru darbība ir saistīta ar noteiktu sporta veidu vai darbības jomu, un kuras mērķis ir vadīt un koordinēt darbu attiecīgajā sporta veidā vai darbības jomā, kā arī pārstāvēt šo sporta veidu vai darbības jomu attiecīgajās starptautiskajās sporta organizācijās. Par sporta federācijas biedru var būt arī sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, ja tiek ievērots šā panta 3.¹ daļā noteiktais. Sporta federācija var pārstāvēt vairākus sporta veidus vai darbības jomas. (Sporta likuma 10.panta trešā daļa)

¹⁰ <https://www.varam.gov.lv/lv/pasvaldibu-likums>, metodiskais materiāls “Pašvaldību likums Pašvaldības dalība biedrībās un nodibinājumos”

īstenošanu jāpiemin, ka katrā tās ietvaros dibinātajā biedrībā vai nodibinājumā biedri pārstāv trīs grupas – publiskais sektors (pašvaldība), ekonomiskie partneri (komersanti) un iedzīvotāji (nevalstiskās organizācijas vai fiziskas personas). Līdz ar to, lai šo grupu pārstāvji varētu darboties vienā organizācijā kā līdzvērtīgi partneri, biedrības vai nodibinājuma dibināšana tika atzīta par vienīgo iespējamo formu kopīgu attīstības pasākumu īstenošanai.¹¹

Ievērojot minēto, lai pašvaldības dome lemtu par biedrības vai nodibinājuma dibināšanu vai dalības saglabāšanu, tai **vispusīgi jāizvērtē visas** iespējamās attiecīgo pasākumu īstenošanas **formas un jākonstatē tieši biedrības vai nodibinājuma dibināšanas (vai dalības tajā) nepieciešamība**, ievērojot arī Biedrību un nodibinājumu likumā noteiktos biedrības un nodibinājuma jēdzienus un darbības pamatprincipus.

Pašvaldību likums neparedz konkrētu kārtību, kādā pašvaldība izvērtē savas dalības biedrībā vai nodibinājumā atbilstību likuma prasībām, bet uzliek pašvaldībai pienākumu izbeigt dalību organizācijās, kas neatbilst likuma prasībām. Atbilstoši Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktam lēmumu par pašvaldības dalības izbeigšanu organizācijā pieņem pašvaldības dome. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 79.panta ceturto daļu biedrībā vai nodibinājumā pašvaldību pārstāv domes priekšsēdētājs vai cita pilnvarota pašvaldības amatpersona.

Biedrības biedrs (arī nodibinājuma dibinātājs) juridiski ir **pašvaldība kā juridiska persona**, jo šāda statusa nav pašvaldības izveidotām institūcijām. Sporta likuma 10.panta 3.¹ daļā ir paredzēts izņēmums, lai gan par dalību jebkurā gadījumā lemj pašvaldības dome, un iestāde biedrībā pārstāv pašvaldību.

Pašvaldības dalība biedrībā vai nodibinājumā nevar būt par priekšnoteikumu vai nepieciešamību pašvaldības funkciju sekmīgai un tiesiskai izpildei. Biedrību un nodibinājumu iesaisti tieši pašvaldības funkciju izpildē iespējams īstenot, slēdzot līdzdalības vai deleģēšanas līgumus Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā.

[3] Aizkraukles novada pašvaldībai ir dalība šādās biedrībās un nodibinājumos:

1. biedrība “Latvijas Pašvaldību savienība” (reģistrācijas numurs 40008020804);
2. biedrība “Latvijas tūrisma informācijas organizācija “LATTŪRINFO”” (reģistrācijas numurs 40008015470);
3. biedrība “Latvijas Skolu sporta federācija” (reģistrācijas numurs 40008023478);
4. Latvijas Bibliotekāru biedrība (reģistrācijas numurs 40008007789);
5. biedrība “LATVIJAS SPORTA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU "DIREKTORU PADOME”” (reģistrācijas numurs 40008078391);
6. biedrība “Latvijas Viegatlētikas savienība” (reģistrācijas numurs 40008029019);
7. biedrība “Reģionālo attīstības centru apvienība” (reģistrācijas numurs 40008237304);
8. biedrība “Aizkraukles rajona partnerība” (reģistrācijas numurs 40008066852);
9. biedrība “Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija” (reģistrācijas numurs 40008248596);
10. biedrība “Latvijas Muzeju biedrība” (reģistrācijas numurs 40008003240);
11. biedrība “Latvijas pašvaldību sociālo darbinieku vadītāju apvienība” (reģistrācijas numurs 40008217401);
12. biedrība “LATVIJAS VOLEJBOLA FEDERĀCIJA” (reģistrācijas numurs 40008023463);
13. biedrība “Daugavas Savienība” (reģistrācijas numurs 40003234246);
14. biedrība “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija” (reģistrācijas numurs 40008067985);

¹¹ Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/pasvaldibu-likums>, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas viedoklis par pašvaldību iesniegtajiem jautājumiem 2023. gada 22. februāra vebināram par Pašvaldību likumu.

15. biedrība "Latvijas Speciālā Olimpiāde" (reģistrācijas numurs 40008032589);
16. biedrība "Latvijas Piļu un muižu asociācija" (reģistrācijas numurs 40008053237);
17. biedrība "Latvijas Novusa Federācija" (reģistrācijas numurs 40008022523);
18. biedrība "Zemgales Tūrisma Asociācija" (reģistrācijas numurs 40008079946);
19. biedrība "Latvijas amatieru teātru asociācija" (reģistrācijas numurs 40008000121);
20. biedrība "Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība" (reģistrācijas numurs 40008005805);
21. biedrība "Latvijas Sporta veterānu-senioru savienība" (reģistrācijas numurs 50008025521);
22. biedrība "LATVIJAS SPORTA CĪŅAS FEDERĀCIJA" (reģistrācijas numurs 40008260071);
23. nodibinājums "Kokneses fonds" (reģistrācijas numurs 40008092535);
24. biedrība "Sēlijas asociācija" (reģistrācijas numurs 40008316182);
25. biedrība "LATVIJAS TENISA SAVIENĪBA" (reģistrācijas numurs 40008009525).

[4] Vērtējot Aizkraukles novada pašvaldības dalības biedrībā vai nodibinājumā atbilstību likuma prasībām, konstatējams:

4.1. **Biedrība "Latvijas Pašvaldību savienība"**

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai¹² biedrības *mērķis* ir veicināt Latvijas iedzīvotāju vietējo un reģionālo interešu pārstāvību, veicinot iedzīvotāju līdzdalību publiskajā pārvaldē un nostiprinot pašvaldību demokrātiju un pašvaldību institūciju veikspēju. Darbības jomas – sabiedrības, it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu, sociālās labklājības celšana, Pilsoniskās sabiedrības attīstība.

Saskaņā ar statūtos norādīto biedrībā *var iestāties jebkura pašvaldība*, un biedrības *uzdevumi*:

- pārstāvēt Biedrības un tās biedru intereses un aizstāvēt to tiesības valsts varas un pārvaldes institūcijās;
- aizstāvēt tiesā Biedrības biedru tiesības un ar likumu aizsargātās intereses, juridiskās, ekonomiskās un tiesiskās intereses, visās tiesu, administratīvajās un citās iestādēs, tajā skaitā Satversmes tiesā, kārtot visas lietas ar visām tiesībām, kādas ar likumu piešķirtas prasītājam, atbildētājam, iesniedzējam, pieteicējam, trešajai personai un cietušajam, to starpā ar tiesību izbeigt lietas ar mierizlīgumu, atzīt prasības un atteikties no tām pilnīgi vai daļēji grozīt prasību priekšmetu, pārsūdzēt tiesas nolēmumus apelācijas un kasācijas kārtībā, saņemt izpildrakstus un nodot tos piedziņai, kā arī saņemt piespiesto naudu vai mantu, vai atteikties no šādas naudas vai mantas saņemšanas, iesniegt prasības pieteikumus, iesniegt, pieprasīt un saņemt visus nepieciešamos dokumentus visās valsts, pašvaldību un citās iestādēs kārtot visas lietas, kas saistītas ar nekustamo īpašumu, saistītas ar darba attiecībām, saistītas ar visu pakalpojumu, tai skaitā sabiedrisko pakalpojumu patērēšanu un noslēgt visa veida ar likumu atļautus darījumus, parakstīties un nokārtot visas formalitātes, kas saistītas ar minēto uzdevumu izpildi”.
- izstrādāt Biedrības viedokli Latvijas pašvaldību politikā atbilstoši pašvaldību, to apvienību (apvieno pašvaldības kopīgu problēmu risināšanai un savu interešu aizstāvēšanai) un asociāciju (apvieno un organizē pašvaldību darbiniekus specifiskās jomās, lai attīstītu starppašvaldību kontaktus, sekmētu vispārējo sadarbību, pieredzes apmaiņu un pašvaldību attīstību, paaugstinātu dalībnieku kvalifikāciju, piedalītos LPS lēmumu izstrādē un izpildē u.c. svarīgu jautājumu risināšanā) priekšlikumiem;

¹² www.lursof.lv

- sekmēt sadarbību starp Latvijas pašvaldībām un to apvienībām un asociācijām;
- nodrošināt pašvaldības ar tām nepieciešamo informāciju un pakalpojumiem;
- organizēt deputātu un pašvaldību darbinieku apmācību;
- veicināt pašvaldības darbinieku sociālo aizsardzību;
- veicināt uzņēmumu veidošanu kopējo pašvaldību interesējošo jautājumu risināšanai;
- veicināt sadarbību ar pašvaldībām un to organizācijām ārzemēs;
- pārstāvēt Biedrības un tās biedru intereses Eiropas Savienības, Eiropas Padomes un citās starptautiskajās pašvaldību intereses pārstāvošajās institūcijās;
- organizēt pašvaldību informācijas apstrādes sistēmas izveidošanu pēc vienotiem principiem;
- atbalstīt iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanas pasākumus pašvaldībās (t.sk., vides sakārtošanas, izglītības, kultūras, sporta u.c. pašvaldību kompetences jomās);
- organizēt labdarības veicināšanas pasākumus;
- izplatīt informāciju iedzīvotājiem par Eiropas Savienības, nacionālās un vietējās pārvaldes jautājumiem;
- veicināt pilsoniskas sabiedrības attīstību;
- slēgt publisko tiesību līgumus.

Latvijas Pašvaldību savienības biedri 41 Latvijas pašvaldība: 36 novadu pašvaldības un 5 novados neietilpstošas valstspilsētas.¹³ No minētā secināms, ka biedrības biedri ir tikai publiskais sektors.

Kritērijs par palikšanu biedrībā ir pašvaldību kopīgās intereses un kopīgās intereses ir biedru interešu salāgošana, kopīgošanu aizstāvība.

Nemot vērā minēto, secināms, ka pašvaldības dalība biedrībā “Latvijas Pašvaldību savienība” atbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās daļas nosacījumiem.

4.2. Latvijas tūrisma informācijas organizācija “LATTŪRINFO”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai¹⁴ biedrības *mērķis* ir attīstīt un veicināt tūrisma industriju Latvijas Republikā.

Saskaņā ar statūtiem *biedrības uzdevumi*:

- piedalīties vienotas tūrisma informācijas sistēmas izveidē Latvijā;
- pārstāvēt tūrisma industrijas un tūrisma informācijas organizāciju intereses valsts un pašvaldību institūcijās;
- veicināt informācijas apmaiņu tūrisma industrijas jomā;
- veicināt savstarpēju sadarbību un pieredzes apmaiņu starp informācijas centriem un birojiem Latvijā;
- piedalīties Latvijas tūrisma normatīvo aktu izstrādāšanā;
- veicināt plašu un kvalitatīvu tūrisma informācijas tīkla izveidi Latvijā;
- uzturēt sakarus ar Baltijas valstu informācijas centriem pasaulē;
- veidot un uzturēt sakarus ar ārvalstu tūrisma informācijas centriem un to apvienībām;
- veicināt tūrisma informācijas centru un biroju darbinieku kvalifikācijas celšanu un profesionālo apmācību;
- piedalīties informatīvo un reklāmas materiālu sagatavošanā un izdošanā;
- veicināt tūrisma informācijas savlaicīgu un precīzu nodošanu patērētājam.

¹³ <https://www.lps.lv/lv/par-lps/biedriba/biedri>

¹⁴ www.lursof.lv

Biedrība 2023.gada 8.jūnija vēstulē Nr.6/2023 norāda, ka tās dibinātāji 1996.gadā bija gan pašvaldības, gan privātie uzņēmumi – pirmie tūrisma informācijas centri pašvaldībās, kā arī privātpersonas, kas bija ieinteresētas Latvijas tūrisma attīstībā. LATTŪRINFO galvenie darbības virzieni un uzdevumi ir piedalīties vienotas tūrisma informācijas sistēmas izveidē Latvijā, veicināt savstarpēju sadarbību un pieredzes apmaiņu starp informācijas sniedzējiem, valsti, pašvaldībām un uzņēmējiem, veicināt tūrisma informācijas centru un biroju darbinieku kvalifikācijas celšanu un profesionālo apmācību, veicināt tūrisma informācijas savlaicīgu un precīzu nodošanu patērētājam. Šobrīd LATTŪRINFO ir 30 biedru, no kuriem 28 ir juridiskas personas – pašvaldības un pašvaldību iestādes, kas pārstāv 26 pašvaldības un 47 tūrisma informācijas sniedzējus, un 2 privātpersonas, kas šobrīd iesaistītas citās nozarēs, bet kuru darbība joprojām saistīta ar tūrisma jomu – projektu ideju ģenerēšana, projektu vadība, tūrisma izglītība u.tml. LATTŪRINFO ir nozīmīgs sadarbības partneris Ekonomikas ministrijai un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrai saistībā ar profesionālajiem tūrisma jautājumiem, jo īpaši attiecībā uz tūrisma informācijas sistēmas veidošanu un stiprināšanu, sākot ar Latvijas tūrisma informācija sniedzēju (TIC, TIP, TIB darbinieku) kvalifikācijas celšanu un profesionalitātes līmeņa uzturēšanu un beidzot ar Latvijas Valsts standarta maiņu attiecībā uz ceļa zīmēm, tūrisma nozares profesiju standartiem, amatu līmeņu precizēšanu valsts atalgojuma sistēmā u.tml. LATTŪRINFO ir aktīvs un uzticams sadarbības partneris arī Latvijas Pašvaldību savienība, kad risināmi jautājumi par Latvijas tūrisma attīstību un vietējo galamērķu stiprināšanu. LATTŪRINFO ir arī oficiālais partneris Latvijas Republikas Ministru Kabineta nozares u.c. normatīvo aktu, attīstības programmu un stratēģiju apspriešanā, jo 2015.gadā abas puses ir parakstījušas Sadarbības memorandu. 2022.gada aprīlī spēkā stājās jauni Ministru kabineta noteikumi (Nr.262) “Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācijas un amatu apraksta izstrādāšanas kārtība”, kurā, pateicoties aktīvai LATTŪRINFO darbībai pēdējos 2 gados, 50.amatu saimei “Tūrisma organizēšana” palielināts līmeņu skaits, kas ļauj pārskatīt tūrisma informācijas centros strādājošo darba pienākumu sadalījumu un atalgojumu līmeņus un kategorijas.

Konkrētajā gadījumā konstatējams, ka biedrības biedrus pārstāv publiskais sektors un iedzīvotāji. Līdz ar to dalība biedrībā “Latvijas tūrisma informācijas organizācija “LATTŪRINFO”” neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalība biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, t.i.,

- vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas, jo dalības pamatā jābūt vietējās sabiedrības iniciatīvai;
- vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību;
- vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada un Kokneses tūrisma informācijas centrs. Atskaiti par veiktajām darbībām biedrībā sniedz biedrības valde, valdes priekšsēdētāja. Biedru naudas lielums - 102,45 euro (2022.gada 8.dec. rēķins). Aizkraukles novada un Kokneses tūrisma informācijas centrs aktīvi piedalās biedrības darbībā un izsaka viedokli tūrisma politikas attīstībā, pārstāvot novada pašvaldības un uzņēmēju intereses. Ar biedrības starpniecību tika īstenota jautājumu risināšana par ceļazīmju standartiem, par ceļa zīmju uzstādīšanu uz vietējiem tūrisma objektiem, standartu ieviešana objektos. LATTŪRINFO darbības rezultātā arī Aizkraukles novadā ir iespēja kvalitatīvi, atbilstoši biedrības izstrādātajiem standartiem un ieteikumiem profesionāli iekārtot tūrisma informācijas centru un punktus novadā, piemēram, Kokneses TIC un Skrīveru TIP iekārtošanā pielietoti asociācijas izstrādātie standarti TIC un TIP iekārtojumam un klientu apkalpošanai, lai vienoti iekļautos kopējā tūrisma tirgū. Bieži tiek izmantotas tīklošanās iespējas TIC, TIP darbinieku starpā visā Latvijā, labās prakses piemēri, profesionālu konsultācijas, ieteikumi dažādos tūrisma attīstības jautājumos. Tika veikta trūkumu apkopošana un priekšlikumu sagatavošana un iesniegšana valsts līmenī saistībā ar ceļazīmju

uzstādīšanu uz tūrisma objektiem novadā. Covid laikā asociācija aktīvi darbojās, sniedzot aktuālāko informāciju par noteikumiem un atbalsta saņemšanas iespējām, skaidroja pieņemtās likuma normas un apkopoja tūrisma informācijas sniedzēju un uzņēmēju viedokļus, tostarp Aizkraukles novada uzņēmēju.¹⁵ Neesot biedrībā, Pašvaldība spēj organizēt ikdienas pamatdarba procesus.

Aizkraukles novada un Kokneses tūrisma informācijas centra pārstāvji uzskata¹⁶, ka dalība biedrībā būtu jāturpina, jo tā ir nozīmīgs sadarbības partneris Ekonomikas ministrijai un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrai saistībā ar profesionālajiem tūrisma jautājumiem, īpaši attiecībā uz tūrisma informācijas sistēmas veidošanu un stiprināšanu, sākot ar Latvijas tūrisma informācija sniedzēju (TIC, TIP, TIB darbinieku) kvalifikācijas celšanu un profesionalitātes līmeņa uzturēšanu līdz pat Latvijas Valsts standarta maiņu attiecībā uz ceļa zīmēm, kas īpaši nozīmīgi ir vietējiem tūrisma uzņēmējiem. Ieguvumi no dalības biedrībā - Latvijas tūrisma informācija sniedzēju (TIC, TIP, TIB darbinieku) kvalifikācijas celšana un profesionalitātes līmeņa uzturēšana, spēcīga un profesionāla tūrisma nozares viedokļu pārstāvēniecība dažādās valsts institūcijās. Dalība biedrībā veicina savstarpēju sadarbību un pieredzes apmaiņu starp informācijas sniedzējiem, valsti, pašvaldībām un uzņēmējiem visā Latvijā. Aizkraukles novada un Kokneses tūrisma informācijas centra pārstāvji, uzskata, ka tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas bija par pamatu dalībai biedrībā. Šī ir vienīgā asociācija, kas valsts līmenī pārstāv tūrisma informācijas sniedzēju intereses vienoti visā valsts teritorijā.

Kā jau minēts, lai šo grupu (publiskais sektors (pašvaldība), ekonomiskie partneri (komersanti) un iedzīvotāji (nevalstiskās organizācijas vai fiziskas personas)) pārstāvji varētu darboties vienā organizācijā kā līdzvērtīgi partneri, biedrības vai nodibinājuma dibināšana tika atzīta par vienīgo iespējamo formu kopīgu attīstības pasākumu īstenošanai. Nevar atstāt bez ievēribas ka Pašvaldībai ir dalība arī citās biedrībās, kas sekmē tūrisma attīstību, piemēram, biedrībā “Zemgales Tūrisma asociācijā”. Nav gūstama pārliecība, ka dalība biedrībā “Latvijas tūrisma informācijas organizācija “LATTŪRINFO”” ir vienīgais iespējamais veids, kā īstenot mērķus, kas bija par pamatu dalībai biedrībā. Pašvaldība minētos mērķus var īstenot bez dalības biedrībā, bet biedrība savus mērķus var īstenot bez Pašvaldības dalības biedrībā, t.i., Pašvaldība var sadarboties, sniegt atbalstu vai iesaistīt Biedrību (izvērtējot nepieciešamību) minēto mērķu sasniegšanā arī citos veidos, piemēram, atbalstot Biedrību (Pašvaldību likuma 51.panta ceturtā daļa), nodrošinot iespēju Biedrības pārstāvjiem iesaistīties konsultatīvās padomēs un komisijās (Pašvaldību likuma 53.panta pirmā daļa), izveidojot iedzīvotāju padomi (Pašvaldību likuma 58.panta pirmā daļa), uz kuras locekļa amatu var pretendēt Biedrības biedri un amatpersonas, slēdzot deleģēšanas līgumu (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.panta pirmā daļa), slēdzot līdzdarbības līgumu (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 48.panta pirmā daļa un 49.panta pirmā daļa), un citos veidos.

Nemot vērā minēto, secināms, ka pašvaldības dalība biedrībā “Latvijas tūrisma informācijas organizācija “LATTŪRINFO”” neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta nosacījumiem.

4.3. Biedrība “Latvijas Skolu sporta federācija”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai¹⁷ biedrības *mērķis* ir veicināt skolu sporta nozīmīgumu Latvijas jauniešu vidū, popularizēt nodarbošanos ar sportu, kā veselīga dzīves veida sastāvdaļu un sekmēt pilnvērtīgu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu un izmantošanu. Darbības joma – sporta atbalstīšana. No 23.06.2005. biedrībai ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

Konkrētajā gadījumā likums paredz iespēju Pašvaldības dalībai biedrībā. Proti, **Sporta likums**¹⁸ noteic, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums.

¹⁵ Aizkraukles novada pašvaldība Tūrisma nodaļas vadītāja vietnieces Laumas Āres sniegtā informācija.

¹⁶ Aizkraukles novada pašvaldība Tūrisma nodaļas vadītāja vietnieces Laumas Āres sniegtā informācija.

¹⁷ www.lursof.lv

¹⁸ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem, un dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot, vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, ka biedrības tīmekļvietnē (<https://lssf.lv>) norādītā informācija liecina, ka pēdējā informācija par notikumiem kalendārā publicēta 2023.gadā.

4.4. Biedrība “Latvijas Bibliotekāru biedrība”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai¹⁹ biedrības *mērķis* ir saliedēt Latvijas bibliotekārus; aizstāvēt bibliotekāru profesionālās, ekonomiskās un sociālās tiesības un likumīgās intereses; panākt bibliotekāra darba kā radošās jomas un kultūras sastāvdaļas prestiža paaugstināšanu; veicināt bibliotēku darba pilnveidi un akadēmiskās un profesionālās bibliotekārās izglītības attīstību valstī; sekmēt bibliotēkzinātnes attīstību, tās ciešu un organisku saistību ar lietišķo praksi; sekmēt tradicionālā un digitālā nacionālā un pasaules kultūras mantojuma saglabāšanu bibliotēkās, veicināt tā brīvpieejamību sabiedrībai; aizstāvēt visa veida informācijas pieejamību un vērsties pret jebkādu tās ierobežošanu, cenzēšanu, filtrēšanu; īstenot kultūras projektus, lai vecinātu literatūras pieejamību, rosinātu lasītpraksi un sekmētu lasīšanas kultūras attīstību; veicināt bibliotēku attīstību par daudzfunkcionāliem informācijas, kultūras, zināšanu un radošuma centriem; sekmēt inovāciju un ārvalstu bibliotēku darba pozitīvās pieredzes apgūšanu un ieviešanu; veicināt sakarus ar ārvalstu bibliotekāriem un nozares profesionālajām organizācijām, aktīvi piedalīties IFLA un EBLIDA darbā.

Saskaņā ar statūtiem biedrības ir šādas *darbības formas*:

- piedalās bibliotēku darba un bibliotekārās izglītības politikas izstrādāšanā valstī;
- piedalās to likumu un lēmumu izstrādāšanā un apspriešanā, kas reglamentē bibliotēku darbību un bibliotekāra statusu valstī;
- piedalās Latvijas kultūras, izglītības, politiskās un ekonomiskās dzīves norisēs, uztur sakarus ar nacionālajām un starptautiskajām kultūras un profesionālajām nevalstiskajām organizācijām un atbalsta to aktivitātes;
- apgūst, analizē un popularizē bibliotēku darba vēsturisko mantojumu;
- pēta bibliotekārās domas attīstību Latvijā; pilnveido un popularizē bibliotēku darba un saskarnozaru terminoloģiju, īpašu uzmanību veltot speciālistu valodas kultūrai;
- organizē nacionālus un starptautiskus kongresus, konferences, priekšlasījumus, seminārus, konkursus, diskusijas, pētījumus, veicina bibliotēku darba pozitīvās pieredzes un progresīvo bibliotēkzinātnes atziņu izplatību;
- sadarbojas ar kolēģiem ārvalstīs; īsteno divpusēju un daudzpusēju sadarbību ar citvalstu un starptautiskajām bibliotēku un kultūras organizācijām, uztur sakarus ar latviešu izcelsmes bibliotekāriem ārzemēs;
- sūta stažētus savus stipendiātus citvalstu bibliotēkās; popularizē un izplata Latvijas bibliotēku progresīvo pieredzi ārvalstīs un starptautiskā mērogā;
- veic periodisko izdevumu, rakstu krājumu, gadagrāmatu, bibliotēku mantojuma avotu, profesionālo elektronisko resursu u. c. darbu sagatavošanu un izdošanu;
- attīsta uzņēmējdarbību un saimniecisko darbību un ienākumus izmanto statūtos noteikto mērķu sasniegšanai.

Atbilstoši biedrības statūtos norādītajam biedrībā *var iestāties jebkura rīcībspējīga fiziska un juridiska persona*.

Latvijas Bibliotekāru biedrībā uz 2023.gada 25.aprīli bija 378 individuālie biedri un 108 institucionālie biedri ar 127 filiālēm. Institucionālo biedru saraksts pieejams https://bibliotekari.lv/?page_id=979. Individuālo biedru dati ir fizisko personu dati un trešajām

¹⁹ www.lursof.lv

personām netiek izpausti.²⁰ No minētā izriet, ka biedrības biedri pārstāv publisko sektoru un iedzīvotājus. Līdz ar to dalība biedrība "Latvijas Bibliotekāru biedrība" neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam.

Bibliotēku likuma 16.panta pirmās daļas 11.punkts noteic, ka bibliotēkai ir tiesības apvienoties asociācijās, apvienībās, biedrībās un citās sabiedriskajās organizācijās. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem, un dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot, vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, Pašvaldības intereses biedrībā institucionāli pārstāv Pļaviņu bibliotēka (Gostiņu, Vietalvas, Klintaines bibliotēkas). Pagaidām biedrībā darbojas tikai Pļaviņu bibliotēkas, bet sarunas nākotnes darbībā ir ievadītas arī par jaunu biedrību "Sēlija". Iespēju robežās tiek izmantotas biedrības piedāvātās aktivitātes. Piemēram, un – galvenokārt - profesionālās izglītības iespējas, kursi. Biedrības biedriem nav jāveic atsevišķa maksa par kursu apmeklējumu. 2021./2022.gadā tika organizētas sešas izglītības aktivitātes: Latvijas Bibliotēku festivāls, ideju tirgus, profesionālās pilnveides vebināri. Finansiālā ietekme – biedru nauda 80 *euro* gadā (par Pļaviņu, Gostiņu, Klintaines un Vietalvas bibliotēkām). Kā ieguvums no dalības biedrībā minams profesionālās pilnveides plašs piedāvājums, pieredzes apmaiņa, aktivitātes. Aizstāvēt bibliotekāru profesionālās, ekonomiskās un sociālās tiesības, kā arī likumīgās intereses. Apmeklējot profesionālās pilnveides pasākumus, kvalitatīvāk, radošāk tiek organizēti pasākumi/tikšanās ar radošiem cilvēkiem: rakstniekiem, māksliniekiem u.c., veidojot tos pēc kopienas izteiktajiem priekšlikumiem. Biedrības piedāvātās aktivitātes dod iespēju izprast bibliotēku lomu valstī notiekošajos procesos. Pļaviņu bibliotekāri kā biedrības institucionālie biedri spēj palīdzēt izprast un piedalīties novada aktivitātēs. Dalība biedrībā ir nepieciešama, jo Biedrība ir vienojošais posms starp Latvijas bibliotēkām, veidojot saikni starp tām, pieredzes apmaiņa notiek arī ārpus Latvijas, piedāvājot iepazīties ar citu valstu bibliotēku darbu, sasaisti ar vietējām kopienām. Ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas bija par pamatu dalībai biedrībā.²¹

4.5. Biedrība "LATVIJAS SPORTA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU "DIREKTORU PADOME""

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai²² biedrības *mērķis* ir koordinēt un vadīt profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu realizēšanu valstī. Risināt jautājumus, kas saistīti ar Latvijas sporta skolu un sporta klubu darbību, pārstāvēt to intereses valsts institūcijās un citās organizācijās. Veicināt jaunatnes sporta attīstību un pilnveidot sporta sistēmu Latvijā. Popularizēt jaunatnes sportu valstī. Sekmēt sporta veidu attīstību Latvijā, sporta programmu realizēšanu, mācību procesa un metodiskā darba nepārtrauktību sporta iestādēs. Sabiedriskā labuma darbība, kas vērsta sporta atbalstīšanai. Darbības jomas – sporta atbalstīšana, labdarība. Biedrībai no 09.08.2012. ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

Saskaņā ar statūtiem biedrībai ir tiesības pārstāvēt sporta skolas, tai skaitā sporta klubus, valsts un starptautiskajās organizācijās, veikt jebkuru likumdošanā atļautu darbību biedrības mērķu un uzdevumu izpildei. Par *biedrības biedru var kļūt juridiskas personas – sporta skolas un sporta klubi, kuru darbība ir saistīta ar jaunatnes sportu vai realizē profesionālās ievirzes sporta izglītība programmas.*

Atbilstoši biedrības sniegtajai informācijai tās dibinātāji ir tikai pašvaldības (Sporta skolas), bet pašreizējie biedri ir arī citas juridiskas personas (privātas sporta skolas). Pašreiz ir procesā biedrības LSIIDP statusa iegūšanai, kā atzītai sporta federācijai darbības jomā – Profesionālās ievirzes sporta izglītība. (Pielikumā LSFP ziņojums). Aktuālais biedru saraksts skatāms LSIIDP mājas lapā www.sportaskolas.lv sadaļā – Sporta skolas/Biedri. Pašreiz LSIIDP apvieno 77 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes visā valstī, tai skaitā visas pašvaldību dibinātās

²⁰ Skat. 07.06.2023. Biedrības "Latvijas Bibliotekāru biedrība" sniegto informāciju

²¹ Regīnas Kvieses Aizkraukles novada bibliotēku metodiķes sniegtā informācija (03.08.2023. e-pasts)

²² www.lursof.lv

sporta skolas.²³ Vēstulei pievienots Latvijas Sporta Federācijas Padomes komisijas ziņojums, kurā norādīta, ka Sporta federācijas komisija varētu rekomendēt atzīt biedrību “Latvijas Sporta izglītības iestāžu “Direktoru padome”, piešķirot tiesības vadīt un koordinēt darbu profesionālās ievirzes sporta izglītības jomā/ vai profesionālās ievirzes sporta darbības jomā.

Sporta likums²⁴ noteic, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem, un dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, ka biedrības tīmekļvietnē (<https://www.sportaskolas.lv/>) norādītā informācija liecina, ka biedrība organizē seminārus skolu direktoru pieredzes apmaiņai, tiešsaistes konferences, piemēram, Praktiska konference sporta jomas entuziastiem par aktuālo un noderīgo sportā. Tāpat tīmekļvietnē pieejami foto un video materiāli. Pēdējie jaunumi publicēti 2023.gadā.

Biedrība apvieno Latvijas vispārizglītojošās skolas un skolu sporta klubus ar mērķi veicināt to sporta attīstību un jaunatnes piesaisti sporta nodarbībām.

4.6. Biedrība “Latvijas Vieglatlētikas savienība”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai²⁵ biedrības **mērķis** ir veicināt un pārraudzīt vieglatlētikas attīstību Latvijā. Darbības jomas – sporta atbalstīšana. No 26.07.2005. biedrībai ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

Biedrības tīmekļvietnē (<https://athletics.lv/>) norādītā informācija liecina, ka biedrībai ir 83 juridiskie biedri, t.sk. sporta skolas, sporta, centri un privātie sporta klubi.

Saskaņā ar statūtiem **biedrības uzdevumi** ir:

- biedru vienotības veidošana vieglatlētikas jautājumos; vieglatlētikas sporta veida paplašināšanas fiziskās attīstības, augstu rezultātu un veselības nostiprināšanas nolūkos;
- Latvijas čempionātu un citu sacensību organizēšana;
- vieglatlētikas apmācības, kvalifikācijas paaugstināšanas programmu izstrāde un ieviešana sportistiem, treneriem, tiesnešiem un organizatoriem u.c.,
- biedru starptautisko sakaru pārzināšana;
- Latvijas pārstāvēšana WA un EAA un citi statūtos noteiktie uzdevumi.

Saskaņā ar statūtiem **par biedrības biedru var būt jebkura juridiska persona, kura sekmē vieglatlētikas sportu Latvijā.**

Sporta likums²⁶ noteic, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem, un dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot, vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, ka biedrības tīmekļvietnē (<https://athletics.lv/>) norādītā informācija liecina, ka biedrība organizē konferences, kursus. Tāpat tīmekļvietnē pieejami foto un video materiāli, kongresa protokoli. Pēdējie jaunumi un informācija publicēta 2023.gadā.

²³ Skat. 09.06.2023. Biedrība “LATVIJAS SPORTA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU “DIREKTORU PADOME”” vēstuli Nr.22

²⁴ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

²⁵ www.lursof.lv

²⁶ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada sporta centru un sporta skolas vadītāji.²⁷ Biedru naudas lielums 300 *euro* gadā (100 x 3 biedri). Visi Latvijas vieglatlētikas centri ir vienā kopējā organizācijā un var kvalitatīvāk veicināt sporta veida attīstību.

Pašvaldības pārstāvji izmanto iespējas, ko sniedz dalība biedrībā. Proti, tiek ņemta dalība biedrības rīkotajās sacensībās, Latvijas čempionātos. Gadījumos, kad Pašvaldības pārstāvji paši organizē sacensības, tiek ievietota informācija par tām biedrības mājaslapā. Tāpat piedalās citu biedru organizētajās sacensībās. Tiek izmantota biedrības statistikas sistēma rezultātu publicēšanai un iegūšanai, nepieciešamības gadījumā tiek komunicēts par dažādiem jautājumiem. No Biedrības tiek saņemtas gan teorētiskas (padomi, konsultācijas), gan praktiskas dabas (sacensību aprīkojums) palīdzība. Pašvaldības pārstāvji piedalās biedrības organizētajos pasākumos (lekcijās, semināros, konferencēs, kā arī kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumos). Kā biedrības biedriem ir iespējas iesniegt priekšlikumus par tās darbību un uzlabošanu, aizstāvēt savu viedokli. Biedrības biedrs iegūst tiesības piedalīties un balsot biedrības kongresā. Aizkraukles sporta skola, Aizkraukles novada pašvaldības Sporta centrs un Kokneses sporta centrs iesaistās ļoti aktīvi. Piedalās kalendārajā konferencē, kongresā, tiesnešu apmācību semināros un treneru kursus. Organizē vairākas sacensības, tai skaitā palīdzam biedrībai ar LČ un BČ sacensību organizēšanu iespēju robežās. Dalība biedrībā svarīga gan pašvaldībai, kā sporta veida attīstītājam, gan iedzīvotājiem, kas izmanto šo sportošanas iespēju. Dalība biedrībā sniedz sakārtotākas iespējas kvalitatīvi attīstīt vieglatlētiķu novadā (Aizkrauklē, Koknesē), jo ir skaidri principi un attīstības iespējas. Dalība biedrībā nepieciešama, lai turpinātu attīstīt sporta veidu novadā un Latvijā un varētu piedāvāt iedzīvotājiem, īpaši jauniešiem, kvalitatīvas treniņu iespējas. Arī ir iespēja piedāvāt savas sporta bāzes sacensību norisei un treniņiem. Tāpēc Pašvaldības pārstāvji uzskata, ka būtu nepieciešams atjaunot Aizkraukles pilsētas stadionu un skrejceļa segumu, lai arī Aizkrauklē varētu atsākt organizēt vairākas sacensības, tai skaitā LČ un BČ, un treniņnometnes. Lielākais ieguvums ir būsana kopīgā sistēmā, kur Pašvaldības pārstāvji var izteikt viedokli, tikt saklausītiem, iespējams, tas var novest pie progresā visās pusēs. Sekas, ja izstājas no biedrības, iespējams, varētu ietekmēt sporta veida progresu un būtu grūtāk darboties. Atšķirīgais no ieguvuma dalībās citās sporta biedrībās ir tas, ka šajā biedrībā ir attīstība tieši vieglatlētikas sakarā, citas biedrības risina cita veida problēmas, piemēram, LSSF organizē sacensības skolēniem, bet pašu sporta veida attīstību veicina mazāk. LSIIDP koordinē un vada profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu realizēšanu valstī. Sekmē sporta veidu attīstību Latvijā, sporta programmu realizēšanu, mācību procesa un metodiskā darba nepārtrauktību sporta iestādēs. LSIIDP risina jautājumus, kas saistīti ar Latvijas sporta skolu un sporta klubu darbību, pārstāv to intereses valsts institūcijās. Katram sporta veidam vajadzētu būt savai federācijai vai savienībai, kas mērķtiecīgi attīsta savu sporta veidu, it īpaši vieglatlētiķu, kas ir pamata sporta veids ar ļoti lielu - vislielāko nozīmi.

4.7. Biedrība "Reģionālo attīstības centru apvienība"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai²⁸ biedrības **mērķis** ir nodrošināt Biedrības biedru sadarbību vienota viedokļa formēšanā attīstības, tiesiskajos, kā arī citos kopīgos jautājumos un biedru interešu pārstāvībā, pārstāvēt biedru intereses attiecībās ar privātām un publiskām institūcijām valsts un starptautiskā līmenī.

Saskaņā ar statūtiem **par biedrības biedru var kļūt Latvijas Republikas novada pašvaldība**. Biedrības mērķi: nodrošināt vienota viedokļa formēšanā attīstības, tiesiskajos, kā arī citos kopīgos jautājumos un biedru interešu pārstāvībā; pārstāvēt Biedru intereses attiecībās ar privātām un publiskām institūcijām valsts un starptautiskā līmenī. Lai sasniegtu izvirzītos mērķus, Biedrība veic sekojošus **uzdevumus**:

- organizē Biedru kopīga viedokļa sagatavošanu jautājumos, kuri saistīti ar Biedrības mērķu sasniegšanu;

²⁷ Aizkraukles Sporta centra vadītāja Valda Padoma sniegtā informācija.

²⁸ www.lursof.lv

- organizē tikšanās, sanāksmes, seminārus un jebkurus citus Biedru viedokļu un pieredzes apmaiņas pasākumus;
- sagatavo un iesniedz priekšlikumus LR normatīvo aktu, kas reglamentē, vai citā veidā ietekmē Biedru darbību, un to projektu, pārskatīšanai un grozīšanai, kā arī apkopo un pārstāv Biedru viedokli Eiropas Savienības (turpmāk - ES), valsts, pašvaldību un privātās institūcijās, pārstāv Biedrības biedru intereses ar Biedrības darbību saistītos jautājumos u.c.

Reģionālo attīstības centru apvienības biedri ir 20 Latvijas pašvaldības.²⁹ Līdz ar to secināms, ka biedrības biedri pārstāv tikai publisko sektoru.

Kritērijs par palikšanu biedrībā ir pašvaldību kopīgās intereses un kopīgās intereses ir biedru interešu salāgošana, kopīgošanu aizstāvība.

Nemot vērā minēto, secināms, ka Pašvaldības dalība biedrībā "Latvijas Pašvaldību savienība" atbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās daļas prasībām.

4.8. Biedrība "Aizkraukles rajona partnerība"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai³⁰ biedrības *mērķis* ir veicināt lauku teritoriju ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību Aizkraukles rajona partnerības darbības teritorijā; sekmēt pilsoniskās sabiedrības veidošanos Aizkraukles rajona partnerības darbības teritorijā; attīstīt vietējo kopienu kapacitāti, veicināt un atbalstīt to iniciatīvas, kas vērstas uz lauku problēmu risināšanu; attīstīt sadarbību ar ārvalstu un Latvijas Republikas valsts, pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem un citām legālām institūcijām, veicinot lauku attīstību Aizkraukles rajona partnerības darbības teritorijā.

Saskaņā ar statūtiem Partnerība noteikto mērķu izpildei:

- izstrādā un ievieš stratēģijas un programmas;
- piedalās un organizē izglītojošas un informatīvas aktivitātes;
- veic pārraudzību un pētniecisko darbību;
- sniedz metodisko un praktisko palīdzību;
- iepazīstina ar labo pieredzi un praksi lauku teritoriju attīstībā;
- veic citas likumos atļautās darbības.

Par Partnerības *biedru var kļūt Latvijas Republikas pilsonis vai Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona*.³¹

Biedrības tīmekļvietnē (<https://aizkrauklespartneriba.lv/biedri/>) norādītā informācija liecina, ka biedrības biedri ir pašvaldības, komersanti, biedrības, zemnieku saimniecības un fiziskas personas. Proti, publiskais sektors, ekonomiskie partneri un iedzīvotāji. Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, t.i.,

- vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas, jo dalības pamatā jābūt vietējās sabiedrības iniciatīvai;
- vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību;
- vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Biedrības tīmekļvietnē (<https://aizkrauklespartneriba.lv>) norādītā informācija liecina, ka biedrība tūristu piesaistei Koknesē izveidots 2 minūšu un 36 sekunžu video, kurā no putna lidojuma var apskatīt Kokneses pilsdrupas, Daugavas krastus, Pērses upi līdz ūdenskritumam uz tās, kāds tas bija pirms Pļaviņu HES dambja izbūves. Video tapis kā papildinājums iepriekš

²⁹ 2023.gada 8.jūnija Biedrība "Reģionālo attīstības centru apvienība" vēstule Nr.V23-9

³⁰ www.lursof.lv

³¹ Skat. Biedrības "Aizkraukles rajona partnerība" Statūti (26.04.2022.) 6.1.punktu.

izveidotajam Pērses gravas maketam, kas jau apskatāms Kokneses tūrisma informācijas centrā. Video tapis sadarbībā ar uzņēmumu “MikroKods”, kā arī, pateicoties 1944.gada vācu kara aviācijas “Luftwaffe” aerofotouzņēmumiem, 2000.gadu sākumā Somijas speciālistu Daugavas dziļuma mērījumu materiāliem, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras lāzerskenējumu datiem, kā arī talkā ņemot ap 700 seno laiku fotogrāfiju. Līdz ar to radīts precīzs krastu reljefs.

Biedrība īsteno Sabiedrības virzītu vietējās attīstības stratēģiju (SVVAS). SVVAS īstenošanā jābūt pašvaldībai³². No Aizkraukles novada pašvaldības – Kaspars SNIEDZĪTIS, Elita KANĒPĒJA un Gundega ZARĀNE. Minētais, kā arī turpmāk minētais norāda uz to, ka Pašvaldībai tieši un tikai ar biedrību kā organizācijas formu ir iespējams īstenot minētos mērķus. Zemkopības ministrijas atbildībā esošo Eiropas Savienības fondu atbalsta programmās tiek īstenota LEADER jeb sabiedrības virzīta vietējās attīstības pieeja un tās īstenošana dod iespēju, sadarbojoties vietējiem iedzīvotājiem, organizācijām, uzņēmējiem un pašvaldībām, pašiem noteikt savas teritorijas attīstības vajadzības un mērķus, sagatavojot vietējās attīstības stratēģiju. Publisko un privāto partneru sadarbību īsteno vietējās rīcības grupas, kuru juridiskais statuss ir biedrība vai nodibinājums, un tās darbībā piedalās arī pašvaldības, kas ir biedri un nodrošina pārstāvniecību lēmumu pieņemšanā. Eiropas Savienības normatīvie akti tieši neparedz, ka vietējās rīcības grupas organizējamās kā biedrības vai nodibinājumi, taču Zemkopības ministrija un iesaistītās organizācijas ir atzinušas, ka tā ir vienīgā iespējamā tiesiskā forma, kādā īstenot sabiedrības virzītu vietējo attīstību. Iepriekš minētais nozīmē, ka tieši un tikai ar biedrību vai nodibinājumu kā organizācijas formu ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā noteikti. Turklāt Pašvaldības dalība Biedrībā nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai.

Ar 2023.gada 19.oktobra Aizkraukles novada domes lēmumu Nr.676 (sēdes protokols Nr.13., 17.p.) pārstāvēt Aizkraukles novada pašvaldību biedrībā “Aizkraukles rajona partnerība” pilnvaroja Valēriju NOREIKU, Aizkraukles novada pašvaldības Administrācijas Attīstības nodaļas vecāko projektu vadītāju.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka Pašvaldības dalība biedrībā “Aizkraukles rajona partnerība” atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem.

4.9. Biedrība “Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai³³ biedrības **mērķis** ir īstenot vietējo pašvaldību dzimtsarakstu nodaļu darbinieku tiesisko interešu aizstāvību; veicināt vietējo pašvaldību dzimtsarakstu nodaļu darbinieku sadarbību; veicināt vietējo pašvaldību dzimtsarakstu nodaļu darbinieku pieredzes apmaiņu; veicināt vietējo pašvaldību dzimtsarakstu nodaļu darbinieku profesionālās izaugsmes pilnveidošanu.

Saskaņā ar statūtiem biedrības **uzdevumi**:

- ar likumīgiem līdzekļiem pārstāvēt un aizstāvēt Biedrības biedru intereses un tiesības;
- organizēt Biedrības biedru kopīga viedokļa sagatavošanu jebkuros Biedrības biedru intereses skarošos jautājumos;
- organizēt tikšanās, sanāksmes, seminārus, mācības un jebkurus citus Biedrības biedru viedokļu un pieredzes apmaiņas pasākumus;
- veicināt Biedrības biedru darbību reglamentējošu un interešu skarošu normatīvo aktu tiesību normu pārskatīšanu un grozīšanu, iesniegt attiecīgos priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem;
- veikt citus uzdevumus Biedrības statūtos noteikto mērķu īstenošanai.

³² Ministru kabineta 2022. gada 16. augusta noteikumi Nr. 509 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam sagatavošanai un īstenošanai", <https://likumi.lv/ta/id/334857#p1>

³³ www.lursof.lv

Par Biedrības *biedru var būt jebkurš Latvijas Republikas vietējās pašvaldības dzimtsarakstu nodaļas bijušais vai esošais darbinieks, kā arī juridiska persona*, iesniedzot atbilstošu rakstveida pieteikumu (t.sk., elektroniski) Biedrības izpildinstitūcijai un nomaksājot iestāšanās Biedrībā biedra naudu, pārskaitot to uz Biedrības kontu.³⁴

Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija DZINDA vēstulē³⁵ norāda, ka dibināta 2016.gada 18.februārī, un to uz brīvprātības principiem pārstāv 44 Latvijas Republikas dzimtsarakstu nodaļas. Biedrībā kā fiziskas personas darbojas 155 biedri un desmit pašvaldības kā juridiskas personas. Vienlaikus biedrība vēstulē norāda, ka kopš dibināšanas brīža, biedrības valde aktīvi organizējusi profesionālās izaugsmes seminārus, konferences, kā arī pieredzes apmaiņas braucienus Latvijā un uz ārvalstīm. Bezmaksas apmācības un semināri regulāri tiek organizēti vismaz divas reizes gadā, pieaicinot savas nozares augstas kvalifikācijas speciālistus-lektoros. Ikvienā seminārā piedalās Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departamenta vadība un darbinieki, kas regulāri informē par aktualitātēm civilstāvokļa aktu reģistrācijas jomā. Latvijas Republikā nav analogas organizācijas, kura pārstāvētu Dzimtsarakstu nodaļu darbiniekus un divreiz gadā organizētu bezmaksas apmācības visiem pašvaldības nodaļas darbiniekiem, neatkarīgi no to skaita pašvaldībā. Savas pastāvēšanas laikā DZINDA piedalījies vairāku normatīvo aktu tiesību normu pārskatīšanā un ierosinājusi to grozīšanu, biedrība sevi pierādījusi kā spēcīgu organizāciju, ar kuru rēķinās Saeima. Piemēram, DZINDAS pārstāvība Saeimas Juridiskajā komisijā, aizstāvot dzimtsarakstu darbinieku viedokli par laulību nenodošanu notāriem, ko pārliecinoši atbalstīja Saeimas deputāti 2016.gada 12.maija Saeimas sēdē, noraidot likumprojektus “Grozījumi Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likumā”, “Grozījumi Civillikumā” un “Grozījumi Notariāta likumā”, atstājot laulību reģistrāciju Dzimtsarakstu nodaļu (arī pašvaldību) pārziņā. Šogad pirmo reizi DZINDAS pārstāvji piedalījās Dzimtsarakstu darbinieku starptautiskajā ES kongresā Igaunijā, lai iepazītos ar Eiropas kolēģu darba aktualitātēm un pārņemtu inovatīvu Eiropas pieredzi mūsu darbā.

Konkrētajā gadījumā konstatējams, ka biedrībā dalību var pārstāvēt pašvaldības dzimtsarakstu nodaļas bijušais vai esošais darbinieks, gan kā pašvaldība, gan kā juridiska persona. Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, t.i.,

- vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas, jo dalības pamatā jābūt vietējās sabiedrības iniciatīvai;
- vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību,
- vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja.³⁶ Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja piedalās visos asociācijas/biedrības sapulcēs, konferencēs, semināros, valdes sēdēs, un ir asociācijas/ biedrības ievēlēta auditore. Katru reizi, atgriežoties no komandējuma vai valdes sēdes, vai konferences, tiek iesniegta rakstiska komandējuma atskaite, kā arī mutiski informēts tiešais vadītājs Administrācijā par aktualitātēm. Par veikto darbu Dzimtsarakstu nodaļa iesniedz pārskatus par katru pusgadu. Tiek izmantotas visas iespējas, kuras sniedz dalība: Pašvaldību Savienība, VARAM, Tieslietu ministrija un Arhīvu ģenerāldirekcija uzklausa viedokli un ņēma to vērā, realizējot ATR; asociācija/ biedrība ņēma aktīvu dalību, izstrādājot grozījumus amatu katalogā, nosakot amatalgu līmeņus; jebkurš grozījums/ papildinājums normatīvajos aktos par nozari skarošiem jautājumiem ir/nav akceptēts asociācijā/ biedrībā; tika izveidots īpašs kurss Juridiskajā koledžā dzimtsarakstu darbiniekiem; Dzimtsarakstu nodaļas

³⁴ skat. Biedrības “Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija” (02.03.2016.) 4.1.punktu

³⁵ Skat. DZIMTSARAKSTU NODAĻU DARBINIEKU ASOCIĀCIJAS 06.06.2023. vēstuli Nr. Nr.3-1/30

³⁶ Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Olitas Sticeres 07.08.2023. sniegtā informācija

darbinieki piedalījušies Dzimtsarakstu darbinieku ES kongresā un saņēmuši ielūgumu iestāties Starptautiskajā asociācijā; asociācija/ biedrība realizē savu biedru sistemātisku apmācību klātienē un attālināti, strauji reaģējot uz jauno normatīvajos aktos un ģeopolitiskajā situācijā, ko nespēj Latvijas pašvaldību mācību centrs. Tikai sākotnēji “Vecāki Aizkrauklei” ir vērsušies Dzimtsarakstu nodaļā, lai viņi piedalītos nu jau tradicionāli viņu lolotajā Mazuļu pasākumā, Tēva dienas organizēšanā, Dzimtsarakstu nodaļā veic arī vienreizējā ģimenes pabalsta sakarā ar bērna piedzimšanu administrēšanu. Atzīstot par atbilstošām izbaukuma laulību reģistrēšanas vietas novada teritorijā, sekmējam mazā biznesa attīstību. Kokneses Likteņdārzs top par visā Latvijā populāru un nozīmīgu (no pilsētas tēla veidošanas viedokļa) laulību reģistrācijas vietu. Biedrība šobrīd aktīvi meklē līdzekļus, lai izdotu Dzimtsarakstu sistēmas 100- gadei sagatavoto grāmatu, kas atspoguļo arī dzimtsarakstu darbu un tradīcijas Aizkraukles novadā. Vadoties pēc asociācijas/ biedrības, Pašvaldību savienības, VARAM un Tieslietu ministrijas ieteikumiem, pēc ATR Dzimtsarakstu nodaļa sekmīgi veikusi 2 galvenos ATR uzdevumus: optimizējusi štatus un saglabājusi pakalpojumu pieejamību, un pat paplašinājusi to klāstu, sekmīgi pārņemts likvidējamo novadu arhīvs. Praktiķu ieteikumi (dažiem tā bija jau trešā reforma) nodrošināja darbības nepārtrauktību. Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja uzskata, ka biedrībā darbība būtu jāturpina, jo tik specifiskā nozarē kā dzimtsaraksti nav cita konkrēto darbu strādājošo personu atbalsta gan darba, gan kvalifikācijas celšanas, gan sadarbības un stratēģisko mērķu izpratnē – atbalsts un palīdzība ekstrēmās situācijās jāmeklē gan Tieslietu, gan Iekšlietu, gan Ārlietu, gan Labklājības, gan VARAM ministrijās un to institūcijās. Asociācija/ biedrība to palīdz risināt ātri, efektīvi un izvairoties no subjektīviem viedokļiem. Finansiālā ietekme: pieredzes apmaiņa, konferences, semināri un kursi tiek nodrošināti 8 amatpersonām no iemaksātās biedru naudas 100,- euro apmērā gadā. Latvijas pašvaldības mācību centrs neaktuālus kursus piedāvā par 25 - 160 euro apmērā vienai personai. Līdz šim Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja uzskaitījusi tikai vienus vienīgus ieguvumus no dalības asociācijā/ biedrībā. Ja izstājas no biedrības - juridisku seku nav. Tikai ar šo asociāciju/biedrību iespējams sekmīgi, inovatīvi un produktīvi strādāt “nevāroties savā sulā”. Citas kompetentas un alternatīvas institūcijas Latvijā nav, jo nozare ir specifiska.³⁷

Kā jau minēts, dzimtsarakstu nodaļas darbinieki var pārstāvēt dalību biedrībā arī kā fiziskas personas. Tomēr pastāv iespēja, ka darbinieks var atteikties no dalības biedrībā. Tāpēc, lai turpinātu veidot mūsdienīgu, profesionālu, motivētu, uz augstu darba snieguma rezultātu vērstu pašvaldības darbinieku komandu, kas spēj augstā kvalitātē sniegt pakalpojumus Aizkraukles novada pašvaldības iedzīvotājiem pašvaldības autonomo funkciju izpildē un īstenojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību, dome var lemt par dalības turpināšanu biedrībā.

4.10. Biedrība “Latvijas Muzeju biedrība”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai³⁸ biedrības *mērķis* apvienot Latvijas muzejus, kultūras mantojuma objektus, kultūrvēsturiskā mantojuma jomas attīstībā un popularizēšanā ieinteresētus indivīdus un organizācijas, lai, veicot muzeju sadarbību, vairotu pašapziņu, profesionalitāti, rīcībspēju, vienotu un stiprinātu Nozari, tā sekmējot kultūras un dabas mantojuma ilgtspējību saglabāšanu, izpēti un komunikāciju.

Saskaņā ar statūtiem biedrības *uzdevumi*:

- pārstāvēt Nozares intereses un īstenot likumīgās tiesības;
- iestāties par Starptautiskās muzeju padomes (*International Council of Museums* jeb ICOM) profesionālās ētikas principu respektēšanu;
- nodrošināt profesionālās pilnveides, pieredzes apmaiņas un sadarbības iespējas Nozarē un saskarnozarēs;
- būt par visaptverošas un drošticamas informācijas platformu Nozarei un sabiedrībai;

³⁷ Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Olitas Sticeres 07.08.2023. sniegtā informācija

³⁸ www.lursof.lv

- sekmēt pētniecisko darbību un izdevējdarbību, lai veicinātu muzeoloģijas atziņu sasaisti ar muzeju praksi;
- veicināt sociālo un digitālo inovāciju ieviešanu Nozares ilgtspējīgai attīstībai;
- pārstāvēt Biedrību starptautiskajā vidē un veicināt starptautisko sadarbību;
- nodrošināt instrumentu kopuma īstenošanu, kas veicina Nozares kopējā tēla un prestiža uzlabošanu un nostiprināšanu.

Biedrību veido institucionālie biedri (muzeji, kultūras mantojuma objekti), individuālie biedri (piem., muzeju un kultūras mantojuma objektu darbinieki; pensionētie muzeju un kultūras mantojuma objektu darbinieki; kultūrvēsturiskā mantojuma pētnieki; kultūras mantojuma jomas entuziasti), asociētie biedri (piem., atmiņas institūciju un kultūras mantojuma objektu nevalstiskās organizācijas; citas atmiņas institūcijas (bibliotēkas, arhīvi); organizācijas, kas sniedz pakalpojumus kultūras mantojuma saglabāšanas, pētniecības vai komunikācijas funkcijas īstenošanai; ar kultūras mantojumu saistītas pētniecības institūcijas).³⁹

Biedrība vēstulē⁴⁰ norāda, ka tā ir lielākā muzeju nozari pārstāvošā nevalstiska organizācija, kurā uz brīvprātības pamatiem 2023.gadā ir apvienojušies 125 valsts, pašvaldību, privātie un autonomie muzeji, individuālie biedri un asociēti biedri, lai īstenotu kopīgus mērķus un aizstāvētu nozares intereses. Tā ir lielākā šāda veida organizācija Latvijā. Kopš savas dibināšanas LMB bija nevalstiskā organizācija (turpmāk - NVO), kurā iestāties var tikai juridiskas personas – muzeji. 2022.gada 3.martā LMB biedru kopsapulcē tiek apstiprināta statūtu jaunā redakcija, kurā tiek noteiktas izmaiņas biedru sastāvā, kā rezultātā LMB blakus juridiskiem biedriem – muzejiem, kultūras mantojuma institūcijām, novadpētniecības centriem, kas veic muzejiskas funkcijas ir arī: a) individuālie biedri; b) asociētie biedri. No Aizkraukles novadā esošiem muzejiem LMB ir Aizkraukles muzejs kopš 1992.gada ar biedru kartes Nr.16., J.Jaunsudrabiņa muzejs “Riekstiņi”, kopš 2000.gada, ar biedru kartes Nr.75. LMB pārstāv visus Latvijas muzejus starptautiski – Eiropas Muzeju organizācijas tīklā jeb NEMO (European Museum Organisations Network), un LMB biedriem ir iespēja piedalīties starptautiska līmeņa semināros un konferencēs, ko organizē NEMO, bez maksas vai ar ievērojamām atlaidēm, jo LMB ir lielā NEMO tīkla biedrs.

Vienlaikus biedrība vēstulē vērš uzmanību uz šādiem ieguvumiem, atrodoties tās biedru sastāvā:

- biedru interešu aizstāvība un pārstāvība – muzeju aktīva pārstāvēšana Covid pandēmijas laikā, saziņa ar ministrijām, informatīvās kampaņas #Tiekamiestagad izveide un piedāvājums muzejiem, Daugavpils M.Rotko mākslas centra gadījums un Ogres vēstures un mākslas muzeja gadījums u.t.t.;
- katra muzeja aktuālo problēmjaudājumu risinājumu meklēšana ne tikai muzeju un NVO līmenī, bet, vēršoties pie attiecīgām ministrijām – Kultūras ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Finanšu ministrijas, Tiesībsarga biroja, Latvijas Pašvaldību savienībai u.t.t. Šobrīd norit darbs pie priekšlikumu gatavošanas Grozījumiem Muzeju likumā, kas akceptēti ar komentāriem Latvijas Muzeju padomes 30.marta sēdē un tiek virzīti iesniegšanai Kultūras ministrijā;
- informācijas izvietošana LMB platformā www.muzeji.lv par muzeju kā latviešu, tā angļu valodā bez maksas: <http://muzeji.lv/lv/muzeji-latvija>;
- informācijas izvietošana www.muzeji.lv lapā bez maksas: <http://muzeji.lv/lv/skolas-soma> , popularizējot muzeju muzejpedagoģiskās programmas;
- dažāda veida profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņa semināros – katru gadu tie ir “Rītdienas muzejs” semināri, kas veltīti muzeju speciālistiem nozīmīgām un vajadzīgām tēmām, piemēram, muzejs un valoda, muzejs un teksts, muzejs un apmeklētājs u.c. Katru gadu LMB organizē Muzeju forumu, izvērtējot tēmu

³⁹ Skat. Biedrības Latvijas Muzeju biedrība statūtu 5.1. punktu.

⁴⁰ Skat. biedrība “Latvijas Muzeju biedrība” vēstuli 12.06.2023. – 2023/Nr.16

nepieciešamību, kas aktuālas konkrētā gadā. Sadarbībā ar citām NVO tiek organizēti kursi un semināri, kur muzeju darbiniekiem, kas ir LMB biedri, tiek piedāvāta bezmaksas dalība;

- rūpes par Ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešanu, lokalizēšanu, skaidrošanu muzeju ikdienas darbā: ANO 17 IAM datu bāze muzeji.lv lapā (<http://muzeji.lv/lv/ilgtspeja-muzejos/iam-latvijas-muzejos>), kur muzeji var ievietot labās prakses piemērus, tie ir semināri un vebināri ar starptautiska līmeņa profesionāļiem. LMB sadarbības partneris IAM jautājumos ir britu muzeju speciālists Henrijs Makgī (Henry McGhie), kura divas rokasgrāmatas, domātas muzeju speciālistiem, ir iztulkotas un brīvi pieejamas latviešu valodā, savukārt H.Makgī vebināri pieejami LMB youtube kontā, bez maksas;
- dalība LMB Gada balvā, kas tiek organizēta jau 14.gadu un ir vienīgā šāda veida balva, kas izceļ muzejiskos sasniegumus, ļauj muzejiem lepoties ar paveikto un sniedz reklāmu kā nominantiem, tā uzvarētājam. LMB gada balvai var pieteikties tikai LMB biedri;
- dalība elektronisko biļešu sistēmā, izmantojot Mobilly platformu. Projekts tika izstrādāts 2021.gadā un sadarbībā ar Mobilly, muzejiem tika piedāvāts ļoti izdevīgs darījums, ja ir vēlēšanās savos muzejos ieviest elektronisko biļešu iegādes sistēmu;
- LMB atbalsts jebkuros muzejam nozīmīgos jautājumos, piemēram, administratīvi teritoriālās reformas gadījumā kopā ar Latvijas Muzeju padomi izstrādātas rekomendācijas muzejiem un pašvaldībām par iespējamajiem risinājumiem muzeju pārmaiņās;
- iespēja katram muzeja – LMB biedra pārstāvim kandidēt LMB valdē, tā rodot iespēju īstenot idejas, kas var būt svarīgas visai nozarei;
- iespēja pieteikt un īstenot muzeju projektus LMB starpniecību, iesaistīties LMB darbā ar idejām, kuras sākotnēji svarīgas muzejam un reģionam, bet ar laiku var kļūt par valstiski nozīmīgiem projektiem.

Saskaņā ar biedrības sniegto informāciju biedrības biedri pārstāv publisko sektoru, ekonomiskos partnerus, kā arī iedzīvotājus. Līdz ar to dalība biedrība “Latvijas Muzeju biedrība” neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles Vēstures un mākslas muzejs. Direktore Dzintra Cepure, galv. krājuma glabātāja I. Ozoliņa. Biedru naudas lielums – 120 *euro* gadā, t.i., 10.00 *euro* mēnesī. Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja direktore skaidro, ka Aizkraukles Vēstures un mākslas muzejs izmanto iespējas, ko sniedz dalība biedrībā. Proti, dalība semināros, kas attiecas uz muzeju darbu. dalība kopsapulcēs, kurās tiek saņemta informācija par muzeju nozares darbu kopumā, dalība Zemgales muzeju ikgadējās kopsapulcēs. Dalība pasākumos, kurus organizē LMB, piemēram.: ikgadējs Muzeju dienas sarīkojums kādā no muzejiem, kurā piedalās viss muzeja kolektīvs. Muzeju biedrība operatīvi reaģēja Covid 19 laikā. Tika izdoti informatīvie materiāli, norādes, kurus lietojām. Muzeju biedrība sniedza būtiski svarīgu informāciju par ārkārtas situācijas riskiem un darbības prioritātēm ārkārtas situācijās (kara gadījumā). Pašvaldība atbalsta un finansē muzeja uzturēšanu un darbību. Muzeja darbā ir svarīgas zināšanas par muzeju darbību ārpus novada, par novitātēm citās valstīs. Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja direktore nedomā, ka pašvaldība varētu sniegt informāciju par novitātēm muzeju darbā, organizēt pieredzes apmaiņu ar citiem muzejiem. Aizkraukles Vēstures un mākslas muzejs ir pagaidām vienīgais valsts akreditēts muzejs novadā. Akreditācijas procesā tiek ņemta vērā muzeja sadarbība ar citiem muzejiem un LMB. Biedrības organizētās aktivitātes darbā ir nepieciešamas. Biedrība ir nozīmīgs atbalsts sarežģītās situācijās. Pieredzes apmaiņa ar citiem muzejiem, novitāšu uzzināšana

ir svarīga mūsu darbā. Ieguvumi no dalības biedrībā dažādi pasākumi (semināri, tikšanās ar nozares speciālistiem u.c.). Vienīgā biedrība, kurā esot saņem nozīmīgu atbalstu.

Muzeju darbība, vērtējot to kultūras nozares funkcijas, saistāma ar Kultūras centra likumā noteikto uzdevumu izpildi, kas tieši attiecas uz kultūras centru darbības tiesisko regulējumu, kur, citastarpā, proti, šī likuma 3.panta otrās daļas 4.punktā paredz kultūras centru tiesības darboties biedrībās.

Nemot vērā minēto, dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem.

4.11. Biedrība “Latvijas pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienība”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁴¹ biedrības *mērķis* ir veicināt Latvijas pašvaldību sociālajos dienestos vienotu izpratni par sociālo darbu un sociālo pakalpojumu attīstību.

Saskaņā ar statūtiem *biedrībā var iestāties juridiskās personas – sociālie dienesti, kuras pārstāv sociālā dienesta vadītājs vai vadītāja pilnvarots cita līmeņa vadītājs, fiziskās personas – sociālo dienestu vadītāji un sociālo dienestu citu līmeņu vadītāji.*

Biedrība 2023.gada 6.jūlija vēstulē norāda, ka biedrības darbības pamatmērķis ir veicināt sociālā darba un sociālo pakalpojumu attīstību un sekmēt sociālo labklājību: pārstāvēt Biedrības un tās biedru intereses un aizstāvēt to tiesības pašvaldību un valsts institūcijās; formulēt kopīgu viedokli un pārstāvēt to pašvaldību un valsts institūcijās; sekmēt Biedrības biedru profesionālo izaugsmi; nodrošināt pakalpojumus un informāciju Biedrības biedriem, lai uzturētu pastāvīgus kontaktus starp tiem un koordinētu viņu intereses; veicināt un sekmēt informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņu starp Biedrības biedriem, sadarbību ar sociālās jomas speciālistiem un to organizācijām ārzemēs; veicināt Biedru sociālo aizsardzību; izstrādāt priekšlikumus sociālo dienestu darba uzlabošanai; organizēt seminārus, lekcijas, pieredzes apmaiņu un cita veida apmācības; organizēt labdarības veicināšanas pasākumus; sadarbīties ar citām biedrībām, nodibinājumiem, fiziskām un juridiskām personām, kas sekmē vai ieinteresētas Biedrības mērķu sasniegšanā; veikt citu saimniecisko darbību, lai sasniegtu Biedrības mērķus. Vienlaikus vēstulē norādīts, ka dalība Biedrībā sniedz iespēju iesaistīties Labklājības ministrijas, Tieslietu ministrijas, Veselības ministrijas, Saeimas un Latvijas Pašvaldību savienības organizētajās darba grupās, diskusijās, sanāsmēs un padomēs, informējot par reālo darba praksi, problēmām un iespējamajiem risinājumiem, kā arī izaicinājumiem nākotnē sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā, paužot viedokli par katru konkrētu likumdošanas iniciatīvu, kā arī sociālo dienestu darbībā kopumā. Latvijā pēc 2021.gada pašvaldību vēlēšanām un teritoriālās reformas izveidojās 42 sociālie dienesti. Šobrīd no 42 sociālajiem dienestiem. Biedrībā ir 49 biedri.

Konkrētajā gadījumā, konstatējams, ka biedrībā dalību var pārstāvēt sociālo dienestu vadītāji kā fiziskas personas, vai sociālais dienests kā iestāde, kuru pārstāv tās vadītājs.

Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada Sociālā dienesta vadītājs, kurš piedalās biedru sapulcēs un piedalās biedrības valdes vēlēšanās.

Aizkraukles novada Sociālā dienesta vadītājs skaidro, ka Biedrības biedri var sniegt priekšlikumus, ieteikumus un iebildumus dažādu Ministru kabineta noteikumu un likumu sagatavošanas laikā. Biedrības biedru viedoklis tiek apkopots un iesniegts tiesību aktu projektu sagatavošanas laikā. Šāds viedoklis ir sniegts par mērķdotācijas piešķiršanu atalgojuma

⁴¹ www.lursof.lv

palielinājumam pašvaldību sociālajiem darbiniekiem, kas 2022. gadā tika piešķirta, par izmaiņām saistībā ar kompensācijām par pašvaldības atalgojumu palielinājumu ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās. Tāpat biedrības biedriem ir iespēja izteikt savus priekšlikumus sarunām ar Labklājības ministriju. Biedrības tikšanās reizēs piedalās arī Labklājības ministrijas pārstāvji, kas sniedz informāciju par aktualitātēm, dod iespēju saņemt informāciju par plānotajiem projektiem un izmaiņām sociālajā jomā. 2021.gadā pēc administratīvi teritoriālās reformas biedrība kopā ar Latvijas sociālo darbinieku biedrību izsūtīja pašvaldībām memorandu par sociālā darba attīstību pašvaldībās, kuru ir parakstījusi arī Aizkraukles novada pašvaldība. Pēc biedrības iniciatīvas 2022. gadā Saeimā tika iesniegts priekšlikums Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā par piemaksu piešķiršanu sociālajiem darbiniekiem, kuri veic darbu ar Ukrainas civiliedzīvotājiem. Likumā tika iekļauts regulējums par šādu piemaksu piešķiršanu. Šādas piemaksas ir saņēmuši arī Aizkraukles novada sociālie darbinieki. Biedrības biedri regulāri var piedalīties dažādu ministriju organizētajās darba grupās. Piemēram, 2023. gada 1. augustā tika organizēta darba grupa “Par vardarbības izglītības vidē gadījumu skatīšanu pašvaldību starpinstitucionālajās grupās”. Pašvaldības iedzīvotājiem dalība biedrībā sniedz pastarpinātu ieguvumu, t.i., tiek uzlabota sociālo pakalpojumu kvalitāte, veikts ieguldījums sociālā darba speciālistu izaugsmē, kā arī tiek risināti jautājumi, kas saistās ar normatīvā regulējuma pilnveidi, kur ieguvēji ir arī iedzīvotāji. Neturpinot dalību biedrībā, pašvaldība var mazināt iespējas ietekmēt likumdošanas iniciatīvas un iespēju paust un saņemt informāciju par aktualitātēm sociālajā jomā. Pašvaldības gada dalības maksa biedrībā 2022. gadā bija 100 EUR. Citi maksājumi dalībai biedrība nav jāveic. Savukārt biedrības biedri var piedalīties bezmaksas semināros, vasaras skolās un pieredzes apmaiņas braucienos, ko sedz biedrība, sadarbībā ar Labklājības ministriju. Līdz ar to secināms, ka Pašvaldības ieguldījums ir nenozīmīgs pret biedrības sniegtajām iespējām. Biedrībā var piedalīties arī kā fiziska persona, ko parasti izmanto Sociālo dienestu vadītāju/direktoru vietnieki, jo biedrībā Pašvaldību var pārstāvēt tikai viena juridiska persona. Latvijā aktīvi darbojas divas sociālā darba speciālistu apvienojošas biedrības – Latvijas Sociālo darbinieku biedrība un Latvijas pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienība. Tikai biedrībā “Latvijas pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienība” ir apvienojušies Pašvaldību sociālo dienestu vadītāji un tiek risinātas tikai pašvaldībām aktuālas problēmas. Līdz ar to secināms, ka citādāk šo mērķi (veicināt Latvijas pašvaldību sociālajos dienestos vienotu izpratni par sociālo darbu un sociālo pakalpojumu attīstību) nevar sasniegt.

Kā jau minēts, sociālo dienestu vadītāji var pārstāvēt dalību biedrībā arī kā fiziskas personas. Tomēr pastāv iespēja, ka darbinieks var atteikties no dalības biedrībā. Tāpēc, lai turpinātu veidot mūsdienīgu, profesionālu, motivētu, uz augstu darba snieguma rezultātu vērstu pašvaldības darbinieku komandu, kas spēj augstā kvalitātē sniegt pakalpojumus Aizkraukles novada pašvaldības iedzīvotājiem pašvaldības autonomo funkciju izpildē un īstenojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību, Dome var lemt par dalības turpināšanu biedrībā.

4.12. Biedrība “LATVIJAS VOLEJBOLA FEDERĀCIJA”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁴² biedrības *mērķis* ir volejbola attīstības veicināšana un popularizēšana Latvijā; Attīstīt un popularizēt bērnu un jaunatnes (t.sk. studentu) volejbola attīstību Latvijā; Attīstīt volejbolu kā visām paaudzēm piemērotu sporta veidu, kas balstīts uz ģimenes vērtībām; Attīstīt volejbolu kā finansiāli pašpietiekamu produktu; Nodrošināt nacionālo izlašu iespējami augstāko rezultātu sasniegšanu starptautiskās sacensībās. Darbības jomas – sporta atbalstīšana. No 23.06.2005. sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

Saskaņā ar statūtiem LVF *uzdevumi* ir:

- Organizēt un radīt nepieciešamos apstākļus volejbola attīstībai Latvijā;
- vadīt un koordinēt darbu klasiskā volejbola, pludmales volejbola un sniega volejbola (turpmāk tekstā visi trīs kopā - volejbola) sporta veidos Latvijā;
- Latvijas volejbola un LVF biedru pārstāvēšana starptautiskās organizācijās FIVB un CEV;

⁴² www.lursof.lv

- vadīt un attīstīt volejbolu kā augstu sasniegumu sportu Latvijā;
- ar volejbola palīdzību sekmēt veselīgu dzīves veidu;
- sekot līdzi visu volejbola attīstībai nepieciešamo speciālistu darbībai un sniegt nepieciešamos priekšlikumus atbilstošās institūcijās.

Saskaņā ar statūtiem LVF, tās **mērķu un uzdevumu īstenošanai, veic sekojošas darbības:**

- organizē un koordinē visu vecuma grupu un līmeņu volejbola sacensības Latvijā t.sk. visu vecuma grupu izlases;
- organizē Latvijas volejbolu čempionātus un citas Latvijas mēroga sacensības vai starptautiskās sacensības Latvijā;
- veicina un organizē visu Latvijas volejbola izlašu un pārstāvju piedalīšanos Olimpiskajās spēlēs, Pasaules un Eiropas čempionātos un citās starptautiskās sacensībās;
- risina Latvijas volejbola klubu, spēlētāju, treneru, tiesnešu tiesiskās attiecības LVF normatīvo aktu un pieņemto lēmumu ietvaros;
- pārstāv Latvijas volejbola intereses starptautiskajās organizācijās un veicina starptautisko sadarbību;
- organizē volejbola treneru un tiesnešu piedalīšanos kvalifikācijas sagatavošanas kursus un semināros Latvijā un ārvalstīs;
- rūpējas par un nodrošina Latvijas volejbola vēstures (t.sk. treneru, tiesnešu un sportistu) un piemiņas saglabāšanu;
- pārstāv Latvijas volejbola un LVF biedru intereses valsts un pašvaldību institūcijās, privātās un publiskās organizācijās, biedrībās un nodibinājumos, kā arī FIVB, CEV un citās starptautiskās organizācijās;
- izstrādā un apstiprina volejbola sacensību noteikumus Latvijā, kā arī lēmumus saistītus ar LVF darbību un ar volejbola organizēšanu.

Par LVF **biedriem var būt juridiskas personas un sporta izglītības iestādes** [..]⁴³

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai (<https://volejbols.lv/lvf/pamatinformacija/juridiskie-biedri>) biedrības dalībnieki ir publiskais sektors (pašvaldības, pašvaldību dibinātās sporta skolas) un ekonomiskie partneri (komersanti, biedrības, klubi).

Sporta likums⁴⁴ noteic, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79. panta trešās daļas nosacījumiem un Dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, ka biedrības tīmekļvietnē (<https://volejbols.lv>) norādītā informācija liecina, ka biedrība organizē čempionātus, kursus. Tāpat tīmekļvietnē pieejami foto un video materiāli, gada pārskati un stratēģijas. Pēdējie jaunumi un informācija publicēta 2023.gadā.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada sporta centra vadītājs. Aizkraukles novada sporta centra vadītājs skaidro, ka tiek izmantotas iespējas, ko sniedz dalība biedrībā. Proti, tiek ņemta dalība LVF jaunatnes čempionātā, LVF kausa izcīņās, Baltijas sporta skolu čempionātā, Vasaras spēlēs, TOP kausa sacensībās. Dalība biedrībā ir svarīga iedzīvotājiem, ko konkrēti sportistiem un viņu vecākiem. Sportisti un vecāki redz volejbola attīstības gaitu valstī. Ieguvums no biedrības – dalība visās LVF rīkotajās sacensībās. Ar LSSF sadarbojas jau apmēram 15 gadus, un biedrība ir labs sadarbības partneris. Pateicoties LSSF 2018. gadā Aizkraukles NSS audzēkņi tika aizvesti uz Pasaules skolu čempionātu Čehijas pilsētā Brno, kur izcīnīja 11.vietu starp junioru komandām. Kā sekas, ja izstājas no biedrības Aizkraukles Sporta centra vadītājs

⁴³ Biedrības „Latvijas Volejbola Federācija” Statūti (jauna redakcija ar grozījumiem, kas izdarīti LVF 2022.gada 08.aprīļa biedru sapulcē.) 4.1.punkts.

⁴⁴ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

Valdis Padoms norāda “2023/2024. gada sezonai ir izkropļots Jaunatnes čempionāta nolikums jaunākajās vecuma grupās. Neadekvātas, nepamatotas izmaiņas. Apsveru iespēju vairs tajā nepedalīties ar Aizkraukles NSS komandām”.

4.13. Biedrība "Daugavas Savienība"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁴⁵ biedrības **mērķis** ir sekmēt Daugavas upes ielejā esošā reģiona attīstību. Vienlaikus publiski pieejamā informācija liecina, ka biedrībai 2019.gada 1.maijā ir **atņemts sabiedriskā labuma organizācijas statuss**.

Saskaņā ar statūtiem mērķu sasniegšanai Biedrība **veic darbības šādos virzienos**:

- sociālās vides sakārtošana, mazinot iedzīvotāju migrāciju un sekmējot iedzīvotāju tikumiskās apziņas, izglītības un kultūras paaugstināšanu un veselības kopšanu;
- vides vērtību un kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošana, kopšana un saglabāšana, īpašu vērtību veltot aizsargājamām dabas teritorijām;
- novadam raksturīgās amatniecības atjaunošana un attīstība;
- Daugavas videi kaitīgo seku likvidēšana, tai skaitā zivju resursu atjaunošana un saglabāšana;
- Daugavas ūdeņu piesārņojuma samazināšana;
- Daugavas ielejas vienmērīgas attīstības veicināšana;
- Latviskās identitātes atgūšana valstij vēsturiski un ģeogrāfiski svarīgajai teritorijai;
- piedalīšanās Daugavas baseina apsaimniekošanas plāna sagatavošanā un ieviešanā.

Biedrībā var **iestāties jebkura rīcībspējīga fiziska un juridiska persona vai tiesībspējīga personālsabiedrība, kas atbalsta Biedrības darbības mērķus**, nomaksā iestāšanās maksu un iesniedz noteiktas formas rakstisku pieteikumu [...]⁴⁶

Atbilstoši biedrības sniegtajai informācijai⁴⁷, biedrības biedrus pārstāv publiskais sektors (pašvaldības) un ekonomiskie partneri (komersanti). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Biedrība ir brīvprātīga personu apvienība, kas nodibināta, lai sasniegtu statūtos noteiktos mērķus. Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada pašvaldības pilnvarotā persona (tiek iesniegta pašvaldības pilnvara). Biedra naudas tiek apstiprinātas katrā kopsapulcē nākošajam gadam. To apmērs pašvaldībām ir atkarīgs no iedzīvotāju skaita teritorijā.

Kārtējā biedru kopsapulce tiek sasaukta vienu reizi gadā. Biedrības kopsapulcē Valdes priekšsēdētāja ziņojumā tiek sniegta detalizēta atskaite par īstenotajām mērķprogrammām, biedrības ikgadējiem pasākumiem (radošo konkursu jauniešiem, Daugavas Savienības balvas pasniegšana u.c.). Pēc kopsapulces katram biedrības biedram tiek nosūtīta vēstule ar kopsapulces lēmumu, finansēšanai pieņemtajām mērķprogrammām un iepriekšējā gada īstenotajiem projektiem.

Biedrība katru gadu izsludina pieteikšanos nākošā gada mērķprogrammu konkursam. 2023.gadā tika saņemti 7 pieteikumi no dažādām Aizkraukles novada pašvaldības teritorijām

⁴⁵ www.lursof.lv

⁴⁶ BIEDRĪBAS “DAUGAVAS SAVIENĪBA” Statūtu 4.1.punkts.

⁴⁷ Skat., 2023.gada 6.jūnija e-pasta vēstuli un tās pielikumus.

Daugavas krastos. Radošo darbu konkursam “Mana “Daugavas” 2022.gadā tika iesniegti 8 jauniešu darbi no Aizkraukles novada skolām.

2022.gadā Aizkraukles novada teritorijā īstenoti:

Aizkraukles novada pašvaldība	Daugavas krasta labiekārtošana Pļaviņās
Biedrība "Staburags"	“Staburags senāk un tagad” (informatīvs materiāls)
Skrīveru pagasta pārvalde	Dabas takas atjaunošana Daugavas ielejas dabas parkā
Aizkraukles novada pašvaldība	Lielgabala ratu izveide Kokneses viduslaiku pilsdrupu teritorijā
Jaunjelgavas kultūras centrs	“No Frīdrihštes līdz Jaunjelgavai – mūsu vēsture Daugavas krastos” (krāsojamā grāmata)
Aizkraukles novada pašvaldība	Norādes zīmju uz dižozoliem izgatavošana un uzstādīšana dabas parkā “Daugavas ieleja”
Biedrība "Staburags"	“Staburaga senās pastkartes” (pastkaršu izgatavošana)
Pļaviņu jauniešu centrs “Ideja”	Par aktīviem un sportiskiem jauniešiem Pļaviņu apvienības pārvaldē
Aizkraukles novada pašvaldība	Lielā susura aizsardzība dabas parka teritorijā
Aizkraukles vēstures un mākslas muzejs	Pastāvīgās ekspozīcijas “Daugavas krastu likteņstāsti” tekstiliju restaurācija

Biedrība ar daudzu nelielu projektu līdzfinansēšanu veicina Daugavas tuvumā dzīvojošo iedzīvotāju izpratni par Daugavas nozīmi Latvijas vides un kultūras vērtību aizsardzībā, kā arī veicināt atbildības izjūtu attiecībā pret vidi un atbildīgu dzīvesveidu, kas balstīts esošo vērtību saglabāšanā un kopšanā. Vienlaikus, biedrība Daugavas upju baseina apgabala konsultatīvajā padomē (viena no 6 NVO). Tāpat biedrība ir pārstāvnieciskā organizācija Globālās ūdens partnerattiecības Latvijā un apsaimnieko to aktivitāšu veikšanai atvēlētos līdzekļus. Katru gadu no šīs organizācijas piešķirtajiem līdzekļiem nofinansē divus mūsu projektus.

Nemot vērā minēto, un to, ka Aizkraukles novada lielākā teritorijas daļa ir saistīta ar Daugavas abiem krastiem, īstenojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību, Dome var lemt par dalības turpināšanu biedrībā, pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79. panta trešo daļu.

4.14. Biedrība "Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁴⁸ biedrības *mērķis* ir pilnveidot un veicināt bāriņtiesu darbības attīstību, apvienot bāriņtiesas vienotā organizācijā, lai aizstāvētu bāriņtiesu darbinieku darbu, profesionālās un sociālās tiesības un intereses, kā arī veicināt un sekmēt informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņu starp biedriem, sekmējot bāriņtiesu darbinieku profesionālo izaugsmi un profesijas prestižu, kā arī piedalīties bērnu tiesību aizsardzības sistēmas attīstībā un normatīvo aktu izstrādē.

Saskaņā ar statūtiem biedrības *uzdevumi*:

⁴⁸ www.lursof.lv

- Apkopo, izstrādā un iesniedz valsts un pašvaldību iestādēs priekšlikumus bāriņtiesu darba uzlabošanai.
- Sadarbojas ar citām nevalstiskajām organizācijām, juridiskām un fiziskām personām.
- Sniedz konsultācijas valsts un pašvaldību iestādēs par bērnu tiesību aizsardzības un bāriņtiesu darbības jautājumiem.
- Piedalās kvalifikācijas komisijas darbībā vai citās organizācijās (atbilstoši normatīvajiem aktiem), kuras ir saistītas ar bāriņtiesu darbinieku novērtēšanu/izvērtēšanu.
- Organizēt atbilstošus pasākumus, kas veicina mērķu sasniegšanu.
- Nodrošina pastāvīgus kontaktus biedru vidū un informācijas apmaiņu profesionālajā jomā. Identificēt problēmas bērnu tiesību nodrošināšanā un sniedz priekšlikumus Labklājības ministrijai un Tieslietu ministrijas to novēršanai vai mazināšanai.
- Veicināt sabiedrības izpratni par bāriņtiesu lomu un nozīmi bērnu tiesību aizsardzības jomā.

Latvijā pēc 2021.gada pašvaldību vēlēšanām un teritoriālās reformas izveidojās 42 bāriņtiesas, to paredzēja Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums kā arī Bāriņtiesu likums. Latvijā būtiski samazinājās bāriņtiesu skaits, līdz ar to arī samazinājās asociācijas biedru skaits (no 95 uz 29 biedriem). Šobrīd no 42 bāriņtiesām 29 ir asociācijas biedri, 3 bāriņtiesas ir apliecinājušas, ka nevēlas darboties asociācijā, bet 10 bāriņtiesas izteica vēlmi asociācijā iestāties ar 2023.gadu. Biedrības biedri kopsapulcē (2022.gada 9.septembrī) vienojās, ka biedru naudas apmērs 2023.gadā būs EUR 300,-, bet turpmāk, tas varētu tikt pārskatīts.⁴⁹

Saskaņā ar statūtiem ***Biedrībā var iestāties: juridiskās personas – bāriņtiesas; fiziskās personas – bāriņtiesu priekšsēdētāji, bāriņtiesu priekšsēdētāju vietnieki, bāriņtiesu locekļi; bāriņtiesas priekšsēdētāju palīgi, bāriņtiesas locekļu palīgi.***

Konkrētajā gadījumā, konstatējams, ka biedrībā dalību var pārstāvēt gan kā juridiska persona, gan kā fiziska persona. Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada bāriņtiesa tās priekšsēdētājas Liānas Purvinskas personā. Aizkraukles novada bāriņtiesas priekšsēdētāja skaidro, ka biedrība organizē bezmaksas seminārus, tikšanās aktuālo jautājumu skaidrošanai ar TM, LM, BTAI, sniedz metodisko ieteikumus, palīdz darba organizācijā. Kad jautājums risināms pie Tiesībsarga, tad sniedz metodisko atbalstu. Individuāli nevar panākt, tikai ar kopīgu atbalstu, jo ir specifiska joma, skar mazāk aizsargātās personas. Biedrība izstrādā vienotu ētikas kodeksu, kas ir saistošs visām bāriņtiesām, katra individuāli nevar. Biedrība regulāri informē par paredzētajiem, iesniegtajiem likumu, MK noteikumu grozījumiem. Biedrība ir milzīgs atbalsts.

Kā jau minēts, bāriņtiesas darbinieki var pārstāvēt dalību biedrībā arī kā fiziskas personas. Tomēr pastāv iespēja, ka darbinieks var atteikties no dalības biedrībā. Tāpēc, lai turpinātu veidot mūsdienīgu, profesionālu, motivētu, uz augstu darba snieguma rezultātu vērstu pašvaldības darbinieku komandu, kas spēj augstā kvalitātē sniegt pakalpojumus Aizkraukles novada pašvaldības iedzīvotājiem pašvaldības autonomo funkciju izpildē un īstenojot sabiedrības virzītu vietējo attīstību, Dome var lemt par dalības turpināšanu biedrībā.

⁴⁹ 2023.gada 30.marta Biedrības “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija” vadības ziņojums.

4.15. Biedrība “Latvijas Speciālā Olimpiāde”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁵⁰ biedrības *mērķis* ir palīdzēt bērniem un pusaudžiem ar garīgas attīstības traucējumiem, smagiem garīgas attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem integrēties sabiedrībā. Darbības jomas – sporta atbalstīšana. No 19.05.2005. sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

Latvijas Speciālā Olimpiāde ir Latvijā atzīta patstāvīga sporta federācija un starptautiski sertificēta Speciālās Olimpiādes institūcija un tas ļauj šai organizācijai oficiāli piedalīties Pasaules Speciālajās Olimpiskajās spēlēs, popularizēt šo starptautisko kustību un Latvijas vārdu tajā. Latvijas Speciālās Olimpiāde ir organizācija, kuras darbība ir vērsta speciālo skolu audzēkņu, bērnu, kuriem ir intelektuālās jeb mentālās attīstības traucējumi, integrēšanai sabiedrībā, organizējot tiem un iesaistot tos sporta spēlēs un ar tām saistītos pasākumos reģionālā, nacionālā, Eiropas un pasaules līmeņos. Organizācijas pamatuzdevums ir pievērst sabiedrības uzmanību problēmai, kas skar mūs visus, neatkarīgi no materiālā un sociālā stāvokļa. Galvenais uzdevums ir integrēt sabiedrībā bērnus, kuri mācās 43 Latvijas speciālajās internātpamatskolās. Šie bērni pārsvarā nāk no nelabvēlīgām ģimenēm, kurās viens vai abi vecāki lieto alkoholu, kurās ir ļoti slikti sociālie un ekonomiskie apstākļi. Daudzi bērni nāk no nepilnām ģimenēm, kurās ir tikai viens no vecākiem vai tikai vecvecāki. Šobrīd Latvijas speciālajās internātpamatskolās vidēji mācās apmēram 4300 bērni. Šie bērni ir sabiedrības locekļi, kuriem ir tiesības uz pilnvērtīgu dzīvi mūsdienu sabiedrībā. LSO galvenais mērķis ir pievērst sabiedrības uzmanību un veicināt bērnu tiesību aizsardzību, un to mēs panākam, ļaujot skolu audzēkņiem pierādīt sevi un attīstīt bērnu pašapziņu, piedaloties sporta spēlēs. LSO ir adaptējusi SSO devīzi zvērestu: „Ļaujiet man uzvarēt, bet ja es nevaru uzvarēt, tad ļaujiet man būt drosmīgam šajā mēģinājumā”. LSO katru gadu rīko apmēram 13-15 reģionālās un nacionālās sporta sacensības, kurās piedalās vidēji 2500 bērni no speciālajām izglītības iestādēm. Notiek arī zonu, reģionālās un rajonu sacensības vidēji 12 dažādos sporta veidos. Ik gadu tiek organizētas vasaras un ziemas sporta nometnes bērniem, bet skolu direktoriem un skolotājiem - metodiski semināri sporta nodarbību dažādošanā. Jau 7 gadus skolotāji brauc uz Vāciju - Hannoveras pilsētu, kur klausās lekcijas un piedalās praktiskās nodarbībās par medicīnisku aprūpi bērniem ar īpašām vajadzībām, aprūpes un apmācības metodiku, darba un sadzīves iemaņu apmācības, u.tml.⁵¹

2023.gada 31.augustā saņemta e-pasta vēstule no LSO, ka LSO biedri, kuri maksā biedru naudu 142,28 EUR gadā var piedalīties jebkurās LSO sporta sacensībās visa gada garumā, izvēloties no 21 sporta veidiem jebkuru, kurš skolai interesē. LSO sacensības notiek mācību gada garumā gan ziemas sporta veidos (skriešana ar sniega kurpēm, distanču slēpošana), gan sporta veidos telpās (peldēšana, florbols, boče, badmīnons, dambrete, novuss, futbols, dejas, tautas bumba, basketbols, galda teniss u.c.), gan sporta veidi sporta laukumos (futbols, vieglatlētika, rudens kross u.c.). Vairāk informācijas par LSO mājas lapā www.solatvia.lv un FB vietnē Latvijas Speciālā Olimpiāde. LSO sacensības ir lieliska iespēja skolas audzēkņiem pilnveidot un tālāk attīstīt savu fizisko stāvokli un sportošanas prasmes. Satikt vienaudžus no citām pamatskolām-attīstības centriem, iegūt draugus, mācīties komunicēt un draudzēties. Īpaši svarīga šī dalība ir C-līmeņa audzēkņiem.

Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju (<https://solatvia.lv/lv/biedri/>) biedrības biedrus pārstāv speciālas izglītības iestādes (publiskais sektors), un komersanti (ekonomiskie partneri). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, t.i.,

- vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas, jo dalības pamatā jābūt vietējās sabiedrības iniciatīvai;
- vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību,

⁵⁰ www.lursof.lv

⁵¹ [https://solatvia.lv/lv/specialas-olimpiade-latvija-\(1989-2013\)/](https://solatvia.lv/lv/specialas-olimpiade-latvija-(1989-2013)/)

- vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Kokneses pamatskola - attīstības centrs ir biedrības "Latvijas speciālā Olimpiāde" dalībniece kā izglītības iestāde apmēram no 2002. gada. Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv pastarpināti, nodrošinot visas biedrības piedāvātās iespējas izglītojamiem ar speciālām vajadzībām, kuri dzīvo Aizkraukles novadā. LSO biedru sapulcēs piedalās Kokneses pamatskola - attīstības centra pārstāvji/pārstāvis (sporta skolotājs, izglītības iestādes direktors). Atskaiti par veiktajām darbībām biedrībā Kokneses pamatskola - attīstības centrs sniedz biedrībai "Latvijas Speciālā Olimpiāde". Kokneses pamatskola - attīstības centrs izmanto iespējas, ko sniedz dalība biedrībā. Izglītojami ar speciālām vajadzībām regulāri piedalās reģionālajās, valsts un pasaules mēroga sacensībās dažādos sporta veidos, sasniedzot augstus rezultātus: LSO organizētajā deju festivālā "Deju pietura Palsmane" (2022. gads – 1. vieta, 2023. gads – 1. vieta), LSO sacensības "Cerību futbols" (2023. gads – 1. vieta), LSO vieglatlētikas sacensības (2023. gadā individuālajās disciplīnās - divas 1. vietas, četras 2. vietas, 3. vieta), LSO starptautiskajās peldēšanas sacensībās, LSO Rudens krosā, LSO Boče sacensībās, LSO 64 lauciņu dambretes sacensībās, Speciālās Olimpiādes pasaules Vasaras spēles (2019. gadā Apvienoto Arābu Emirātos Abu Dabi - peldēšanā 1. vieta 50 m peldējumā, 2. vieta peldējumā uz muguras). Dalība biedrības "Latvijas Speciālā Olimpiāde" organizētajos pasākumos veicina izglītojamo ar speciālām vajadzībām un viņu tuvinieku saliedēšanos, savstarpējo sadarbību, atbalstot vietējās kopienas iniciatīvas. Kokneses pamatskolas - attīstības centra izglītojami un viņu likumiskie pārstāvji izrāda iniciatīvu un ir ieinteresēti piedalīties LSO organizētajos pasākumos. Biedrība "Latvijas speciālā Olimpiāde" ir vienīgā, kuras darbība ir vērsta uz speciālo skolu izglītojamo integrēšanu sabiedrībā, iesaistot tos sporta aktivitātēs reģionālā, nacionālā, Eiropas un pasaules līmenī, popularizējot sportu speciālajās skolās kā veselību veicinošu un saturīgu brīvā laika pavadīšanas līdzekli, veicinot sportisko sadarbību starp Latvijas speciālajām izglītības iestādēm. Kokneses pamatskola - attīstības centrs veic biedru naudas iemaksu vienu reizi gadā (2022. gadā 142,29 EUR) no izglītības iestādei likumā noteiktajā kārtībā piešķirtās Valsts budžeta mērķdotācijas. Biedrības "Latvijas Speciālā Olimpiāde" dalībniekiem ir iespēja piedalīties biedrības organizētajās sacensībās, sporta pasākumos, nometnēs un citās aktivitātēs. Reizi četros gados piedalīties Pasaules Speciālajās Olimpiskajās spēlēs, saņemt sporta inventāru, dažādus metodiskos materiālus, sporta skolotājiem un izglītības iestāžu direktoriem piedalīties profesionālās pilnveidesursos un semināros. Izstājoties no biedrības izglītības iestāde nevar izmantot biedrības piedāvātās iespējas. Direktores ieskatā, tikai ar biedrības "Latvijas Speciālā Olimpiāde" atbalstu izglītojami ar speciālām vajadzībām ir iespēja iesaistīties ne tikai nacionālā un reģionālā, bet arī starptautiskā mēroga sporta aktivitātēs.

Biedrības Valdes priekšsēdētāja 2023. gada 31. augusta e-pasta vēstulē norāda, ka biedrības biedri var piedalīties jebkurās LSO sporta sacensībās visa gada garumā, izvēloties no 21 sporta veidiem jebkuru, kurš skolai interesē. LSO sacensības notiek mācību gada garumā gan ziemas sporta veidos (skriešana ar sniega korpēm, distanču slēpošana), gan sporta veidos telpās (peldēšana, florbols, boče, badmīnons, dambrete, novuss, futbols, dejas, tautas bumba, basketbols, galda teniss u.c.), gan sporta veidi sporta laukumos (futbols, vieglatlētika, rudens kross u.c.). Vairāk informācijas par LSO mājas lapā www.solatvia.lv un FB vietnē Latvijas Speciālā Olimpiāde. LSO sacensības ir lieliska iespēja skolas audzēkņiem pilnveidot un tālāk attīstīt savu fizisko stāvokli un sportošanas prasmes. Satikt vienaudžus no citām pamatskolām-attīstības centriem, iegūt draugus, mācīties komunicēt un draudzēties. Īpaši svarīga šī dalība ir C-līmeņa audzēkņiem. LSO lūdz rast iespēju saglabāt skolas dalību LSO biedrībā. Ieguvēji būs visas trīs puse, tostarp novads, kurš lepojas ar īpašajiem sportistiem-jauniešiem.

Dome var lemt par dalības turpināšanu biedrībā, pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79. panta trešo daļu.

4.16. Biedrība “Latvijas Piļu un muižu asociācija”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁵² biedrības *mērķis* ir apvienot piļu un muižu saglabāšanā un attīstībā darbojošās kultūras mantojuma jomas institūcijas, nozares profesionāļus un interesentus; veicināt Latvijas kultūras mantojuma saglabāšanu, piļu un muižu unikālo kultūras mantojuma vērtību un vides apzināšanu, izpēti, atjaunošanu, uzturēšanu, pielāgošanu izmantošanai, izmantošanu un attīstību; sekmēt tūrismu, kultūras un radošo industriju nozaru un ar tām saistītās infrastruktūras un pakalpojumu attīstību pilīs un muižās; paplašināt piļu un muižu pieejamību sabiedrībai; popularizēt kultūras mantojuma saglabāšanu, attīstīt sabiedrības kultūras mantojuma apziņu un veicināt sabiedrības līdzdalību kultūras mantojuma aizsardzībā. Darbības jomas – pilsoniskas sabiedrības attīstība, kultūras veicināšana.

LPMA ir pastāvīga Tautsaimniecības padomes Tūrisma komitejā. Kopš 2017.gada LPMA ir biedrības “ICOMOS Latvija” – ICOMOS (International Council on Monuments and Sites, latviski - Starptautiskā pieminekļu un ievērojamu vietu padome) Latvijas nacionālās nodaļas – institucionālais biedrs. LPMA ir piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss. LPMA ir parakstījusi Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandu.⁵³

Saskaņā ar statūtiem biedrības galvenie *uzdevumi*:

- izstrādāt projektu pieteikumus piļu un muižu attīstībai, un piedalīties projektu konkursos nacionālā un starptautiskā līmenī;
- informēt biedrus par aktuāliem jautājumiem, sniegt konsultācijas;
- organizēt seminārus, konferences un citus pasākumus biedru kompetences paaugstināšanai;
- pārstāvēt asociācijas un biedru intereses attiecībās ar valsts un pašvaldību institūcijām, citām nevalstiskām organizācijām, komersantiem, ārvalstu un starptautiskām organizācijām;
- organizēt labākās pieredzes apmaiņas pasākumus Latvijā un ārvalstīs;
- veicināt zinātnisko izpēti par piļu un muižu vēsturi, un attīstības iespējām;
- sadarboties ar kultūras, tūrisma un radošās industrijas nozaru institūcijām;
- sadarboties ar mācību iestādēm mācību programmu un studentu darbu izstrādē, prakšu vietu nodrošināšanā;
- izveidot un uzturēt Biedrības interneta vietni un biedru datu bāzi;
- sekmēt biedru savstarpējo sadarbību.

Biedrībā *var iestāties jebkura rīcībspējīga fiziska persona, kura sasniegusi 16 gadu vecumu vai juridiska persona (turpmāk – Pretendents), kuras darbs, īpašums vai intereses saistītas ar kultūras mantojuma saglabāšanu, piļu un muižu apsaimniekošanu*, iesniedzot Biedrības valdei noteiktas formas rakstisku pieteikumu.[..]⁵⁴ No minētā izriet, ka biedrības biedri pārstāv ne tikai publisko sektoru (pašvaldības), bet arī ekonomiskos partnerus (komersantus, biedrības) un iedzīvotājus (fiziskas personas). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, t.i.,

- vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas, jo dalības pamatā jābūt vietējās sabiedrības iniciatīvai;
- vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību,
- vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

⁵² www.lursof.lv

⁵³ <https://www.pilis.lv/lv/par-mums#under-menu>

⁵⁴ Biedrības “Latvijas Piļu un muižu asociācija” statūtu 3.1.punkts.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada un Kokneses tūrisma informācijas centrs. Biedra nauda par dalību LPMA 2023.gadā 150,00 *euro*.

Pašvaldības dalība biedrības “Latvijas Piļu un muižu asociācijā” ar objektu Kokneses viduslaiku pilsdrupas ir vērtīga un tiek izmantotas sniegtās iespējas, popularizējot novada kultūrvēsturisko mantojumu un reklamējot Kokneses viduslaiku pilsdrupas kā pievilcīgu tūrisma galamērķi. Kokneses viduslaiku pilsdrupas kā objekts regulāri iesaistās LPMA rīkotajos pasākumos un ceļošanas akcijās - piemēram, 2023.gada akcijā "Apceļosim Latvijas pils un muižas", kas ir viena no populārākajām ceļošanas akcijām Baltijā. Tāpat Kokneses pilsdrupas piedalās LPMA rīkotajā pasākuma "Leģendu nakts", kā arī LPMA organizētajos muižkungu turnīros Latvijā. Regulāri asociācijā tiek organizētas apmācības un semināri kultūras mantojuma jomā un objektu pārvaldībā, kuros piedalās arī Kokneses TIC speciālisti. Kokneses viduslaiku pils tiek reklamēta LPMA mājas lapā un sociālo tīklu kontos, lai piesaistītu vairāk apmeklētājus. Tiek organizēti LPMA akciju pasākumi Kokneses viduslaiku pilsdrupās, iesaistot gan vietējos uzņēmējus un pakalpojuma sniedzējus, gan piesaistot tūristu uzmanību un nodrošinot reklāmu valsts nozīmes kultūras piemineklim. Darbība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, jo iesaistoties apceļošanas akcijās un pasākumos, ko plāno un organizē LPMA, tiek palielināts apmeklētāju skaits Kokneses viduslaiku pilsdrupās, kas dod tiešu pienesumu budžeta izpildē un objekta uzturēšanā. Ir veicināta pilsdrupu atpazīstamība. Tāpat tūrisma speciālisti, piedaloties semināros, iegūst profesionālas un specifiskas zināšanas kultūrvēsturisku objektu apsaimniekošanā un rod jaunas idejas dažādiem projektiem vēsturiski nozīmīgos objektos. Neesot Piļu un muižu asociācijā pašvaldības pārstāvji spēj veikt ikdienas darbu nodrošināšana Kokneses viduslaiku pilsdrupās. Dalību asociācijā nepieciešams turpināt, lai attīstītu Kokneses viduslaiku pilsdrupu atpazīstamību nacionālajā un Baltijas valstu līmenī, iesaistītos plaši atpazīstamos pasākumos, akcijās un iesaistītos kopīgos kultūras mantojuma saglabāšanas projektos, kas sniegtu ieguldījumu pilsdrupu apsaimniekošanā un jaunu pakalpojumu izveidē. Ieguvumi no dalības - atpazīstamība, objekta iekļaušanās kopīgā kultūrvēstures mantojuma piedāvājumā Latvijā, kā arī iespējas pilnveidot zināšanas profesionālā un pareizā kultūrvēstures objekta apsaimniekošanā. Ja izstājas no biedrības - nebūs iespējas piedalīties kopīgos projektos, populārās akcijās un marketinga materiālos, iespējams apmeklētāju kritums Kokneses viduslaiku pilsdrupās, mazināsies tradicionālo pasākumu skaits pilsdrupās. Mazākas iespējas piedalīties semināros, apmācībās un tīklošanās pasākumos ar speciālistiem no Latvijas pils un muižām. Tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas bija par pamatu dalībai biedrībā, jo asociācijā apvienojušies kultūrvēsturiskie objekti no visas Latvijas, lai sekmētu piļu un muižu ilgtspējīgu attīstību un savstarpējo sadarbību, virzītu jaunas idejas un projektus kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšanā un saglabāšanā.⁵⁵

Konkrētajā gadījumā nav gūstama pārliecība, ka Pašvaldībai tieši un tikai ar biedrību kā organizācijas formu ir iespējams īstenot mērķus, kas bija par pamatu dalībai biedrībā. Pašvaldība minētos mērķus var īstenot bez dalības biedrībā, bet biedrība minētos mērķus var īstenot bez Pašvaldības dalības biedrībā, t.i., Pašvaldība var sadarboties, sniegt atbalstu vai iesaistīt Biedrību (izvērtējot nepieciešamību) minēto mērķu sasniegšanā arī citos veidos, piemēram, atbalstot Biedrību (Pašvaldību likuma 51. panta ceturtdaļa), nodrošinot iespēju Biedrības pārstāvjiem iesaistīties konsultatīvās padomēs un komisijās (Pašvaldību likuma 53. panta pirmā daļa), izveidojot iedzīvotāju padomi (Pašvaldību likuma 58. panta pirmā daļa), uz kuras locekļa amatu var pretendēt Biedrības biedri un amatpersonas, slēdzot deleģēšanas līgumu (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40. panta pirmā daļa), slēdzot līdzdarbības līgumu (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 48.panta pirmā daļa un 49.panta pirmā daļa) un citos veidos.

Nemot vērā minēto, secināms, ka Pašvaldības dalība biedrība “Latvijas Piļu un muižu asociācija” neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta prasībām.

⁵⁵ Aizkraukles novada pašvaldība Tūrisma nodaļas vadītāja vietnieces Laumas Āres sniegtā informācija.

4.17. Biedrība "Latvijas Novusa Federācija"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁵⁶ biedrības *mērķis* un uzdevumi ir organizēt un radīt nepieciešamos apstākļus novusa attīstībai Latvijā, panākt LNF kolektīvo biedru vienotību jautājumos, kurus tai LNF biedri ir uzticējuši; propagandēt ar novusa palīdzību fizisko kultūru un sportu, kā veselīga dzīves veida sastāvdaļu, veicināt cilvēku vispusīgu fizisko un garīgo attīstību; nodrošināt Latvijas Republikas novusa čempionātu, jaunatnes un veterānu meistarsacīkšu un citu sacensību sarīkošanu, aptverot visas Latvijas iedzīvotāju grupas neatkarīgi no to sportiskās sagatavotības, vecuma, nacionālās piederības un politiskajiem uzskatiem; nodrošināt Latvijas novusa izlašu komandu un pārstāvju piedalīšanos Eiropas čempionātos un citās starptautiskās sacensībās; apstiprināt un izdot Latvijas novusa sacensību noteikumus un citus ar novusa sportu saistītos materiālus; kā vienīgajai pārstāvēt Latvijas novusu LR vadošajā sporta institūcijā un citās organizācijās; pārstāvēt LNF biedrus dažādās sporta starptautiskajās organizācijās, veicināt un pārraudzīt to starptautiskos sakarus. No 06.12.2011. sabiedriskās labuma organizācijas statuss.

Biedrības darbības joma - Sporta atbalstīšana, novusa sacensību rīkošana.⁵⁷

Saskaņā ar statūtiem biedrībā var iestāties jebkurš Latvijā reģistrēts Novusa klubs, citas juridiskas personas, kā arī novusa sporta sekcijas, iesniedzot noteiktas formas rakstisku pieteikumu.⁵⁸ No minētā izriet, ka biedrības biedri var pārstāvēt publisko sektoru (pašvaldības), ekonomiskos partnerus (komersanti, biedrības).

Sporta likums⁵⁹ noteic, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79. panta trešās daļas nosacījumiem un Dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot, vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, ka Biedrības tīmekļvietnē (<http://www.novuss-lnf.lv/>) norādītā informācija liecina, ka biedrība organizē čempionātus. Tāpat tīmekļvietnē pieejami foto un video materiāli, gada pārskati, kopsapulces protokoli, valdes sēdes protokoli. Pēdējie jaunumi un informācija publicēta 2023.gadā.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada sporta centra vadītājs Valdis PADOMS. 2023., 2024.gadā biedru nauda ir 20,- euro. Aizkraukles novada sporta centra vadītājs skaidro, ka dalība biedrībā nepieciešama, lai varētu piedalīties Latvijas un starptautiskajās novusa sacensībās. Kā piemēru var minēt 2023.g. vīriešu 2.līgas komanda "Pļaviņas" ņēma dalību Latvijas Republikas komandu čempionātā. Dalība biedrībā ir svarīga pašvaldības iedzīvotājiem, jo veicina iedzīvotājus nodarboties ar novusu, neieguldot lielas materiālās vērtības, kā arī propagandēt fizisko kultūru un sportu kā veselīga dzīves veida sastāvdaļu. Ar biedrības starpniecību tiek organizētas vietēja mēroga sacensības, kurās piedalās arī dalībnieki bez augstām sporta klasēm. Dalība biedrībā veicina novada atpazīstamību, jo sacensībās piedalās arī citu novadu (Ogres, Jēkabpils, Preiļu, Madonas utt.) sportisti. Ieguvumi no dalības biedrībā ir sportista izaugsme, atpazīstamība, kvalifikācijas celšana. Sekas, ja izstājas no biedrības - nebūs iespējams piedalīties Latvijas Republikas, starptautiskajās novusa sacensībās, kā arī zudīs entuziasms organizēt un tiesāt sacensības. Neesot biedrībā, sportisti nevarēs piedalīties biedrības kopsapulcēs, lemt par tās darbību un uzlabošanu, piedalīties biedrības organizētajos pasākumos utt. Atšķirīgais no ieguvuma dalībās citās ar sportu saistītās biedrībās, kurās dalībnieks ir pašvaldība ir tas, ka sportistam nav jāiegulda lielas materiālās vērtības. Ar novusu var nodarboties ikviens iedzīvotājs,

⁵⁶ www.lursof.lv

⁵⁷ Vadības ziņojums 2022.gads, Pieejams: <http://www.novuss-lnf.lv/lnf-dokumenti>

⁵⁸ Biedrības "Latvijas Novusa federācija" statūtu 4.1.punkts. Pieejams: <http://www.novuss-lnf.lv/lnf-dokumenti>

⁵⁹ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

bez vecuma ierobežojuma. Augsta ranga sacensībās, piem., pašvaldību sacensībās, ar ļoti labiem rezultātiem, piedalās daudzi sportisti virs 80 gadiem.

4.18. Biedrība "Zemgales Tūrisma Asociācija"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁶⁰ biedrības *mērķis* ir veicināt tūrisma attīstībai labvēlīgu vidi un sekmēt mūsdienīgas vidi saudzējošas tūrisma nozares attīstību Zemgalē.

Biedrība „Zemgales Tūrisma Asociācija” (ZTA) ir viena no jaunākajām reģionālajām tūrisma asociācijām Latvijā – dibināta 2003.gada 30.decembrī. Asociācijas dibinātāji – sabiedriskās organizācijas: Dobeles rajona Tūrisma Asociācija, Bauskas rajona Tūrisma Asociācija, biedrība „Koknesei” un pašvaldības iestāde „Jēkabpils rajona tūrisma informācijas centrs”. 2010.gada maijā Zemgales Tūrisma Asociācijai tiek pievienota biedrība “Bauskas rajona Tūrisma Asociācija” (reorganizējot to). Šobrīd Asociācija apvieno 43 biedrus.⁶¹

Biedrības galvenie *darbības virzieni*:

- Zemgales tūrisma interešu pārstāvniecība Ekonomikas ministrijas tūrisma konsultatīvajā padomē, dažādās valsts un reģiona darba grupās, komisijās;
- ikgadējās Zemgales tūrisma konferences, apmācību, semināru un pieredzes apmaiņas braucienu tūrisma pakalpojuma sniedzējiem organizēšana;
- Zemgales tūrisma mārketinga, uzturot mājas lapu travelzemgale.lv, @TravelZemgale sociālo tīklu kontus, apkopojot Zemgales lielāko pasākumu plānu, popularizējot biedru piedāvājumu;
- žurnālistu un tūroperatoru vīzišu organizēšana un koordinēšana Zemgalē;
- Zemgales reģiona tūrisma piedāvājuma prezentēšana valsts un reģiona mēroga darba semināros un kontaktbiržās;
- konkursa “Zemgales Tūrisma gada balva” organizēšana;
- sadarbība ar citām reģionālām un profesionālajām tūrisma asociācijām, (kā Vidzemes, Kurzemes, Latgales tūrisma asociācija, ALTA, LVRA u.c.).⁶²

Saskaņā ar statūtiem *biedrībā var iestāties jebkura rīcībspējīga fiziska un juridiska persona tiesībspējīga personālsabiedrība*, iesniedzot noteiktas formas rakstisku pieteikumu.⁶³

No biedrības tīmekļvietnē (<https://www.travelzemgale.lv/uzzini/>) publicētās informācijas izriet, ka biedrības biedri pārstāv publisko sektoru (pašvaldības: Aizkraukles novada pašvaldības Tūrisma informācijas centrs, Jāņa Jaunsudrabiņa muzejs “Riekstiņi”, Aizkraukles vēstures un mākslas muzejs “Kalna ziedi” un ekspozīcija “Padomju gadi”, Jēkabpils vēstures muzejs u.c.), ekonomiskos partnerus (Atpūtas komplekss „Miķelis”, Skrīveru Emociju Fabrika, Atraksiju parks „Labirinti”, Mini Zoo “Dobuļi”, Rija Hotel Bauska u.c.). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Biedrība 2023.gadā ir izdevusi izdevumu ZEMGALE AICINA! (Tūrisma jaunumi un pasākumi Dobeles, Jelgavas, Bauskas, Aizkraukles un Jēkabpils novadā).⁶⁴

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada pašvaldības Administrācijas Tūrisma nodaļas vadītāja. Aizkraukles novada pašvaldības Administrācijas Tūrisma nodaļas vadītāja skaidro, ka biedru nauda 250,00 eiro gadā. Esošās iespējas, darbojoties biedrībā

⁶⁰ www.lursof.lv

⁶¹ <https://www.travelzemgale.lv/uzzini/>

⁶² <https://www.travelzemgale.lv/uzzini/>

⁶³ Biedrības “ZEMGALES TŪRISMA ASOCIĀCIJA” statūtu 4.1.punkts.

⁶⁴ Pieejams https://www.zemgale.lv/lv/jaunums/izdots-sis-vasaras-zemgales-apcelosanas-celvedis?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

"Zemgales Tūrisma asociācija", tiek izmantotas pilnā apjomā. Aizkraukles novadā ar ZTA (sadarbojoties ar LIAA) atbalstu notikušais vairākas starptautiskās žurnālistu un tūroperatoru vizītes, lai reklamētu novada tūrisma piedāvājumu ārvalstu viesiem. Katru gadu biedrība organizē Zemgales tūrisma konferenci, kurā analizē Zemgales tūrisma piedāvājumu un aktualitātes, konference organizēta arī Aizkraukles novadā un ik gadus tajā piedalās novada uzņēmēji un tūrisma speciālisti, prezentējot labās prakses piemērus novadā. Katru gadu ZTA organizē pieredzes apmaiņas braucienu tūrisma uzņēmējiem un speciālistiem uz augstvērtīgiem tūrisma objektiem labās prakses pārņemšanai. 2023.gadā izdota Zemgales tūrisma avīze, kurā iekļauts arī Aizkraukles novada piedāvājums. Nacionālā līmenī tiek pārstāvētas arī Aizkraukles novada pašvaldības intereses Tūrisma konsultatīvajā padomē. Aizkraukles pašvaldības tūrisma objekti ievietoti biedrības mājas lapā travelzemgale.lv un sociālo tīklu kontos. Reģiona, tostarp Aizkraukles novada, tūrisma piedāvājuma prezentēšana valsts un reģiona mēroga darba semināros un kontaktbiržās - šogad Tallinā un Viļņā, kā arī starptautiskajā tūrisma izstādē "Balttour 2023" sagatavoti maršrutu piedāvājumi tūrooperatoriem. Vietējās kopienas iniciatīvas ar biedrības starpniecību - starptautisku žurnālistu un tūroperatoru uzņemšana novada tūrisma objektos, Zemgales tūrisma gada balvas organizēšana, izvērtējot un godinot uzņēmējus arī no Aizkraukles novada, novada, pieredzes apmaiņas brauciena organizēšana pa Aizkraukles novada tūrisma objektiem, konkursi un reklāma Travelzemgale sociālajos tīklos u.c. Darbība biedrībā veicina novada attīstību tūrisma nozarē, jo pašvaldības tūrisma objektiem un tūrisma uzņēmējiem ir iespēja tiešā veidā reklamēt savus piedāvājumus, pakalpojumus un objektus tūrooperatoriem, žurnālistiem un influenceriem, kas snieguši ieguldījumu tūrisma piedāvājuma atpazīstamībā un veicinājis objektu popularitāti. Pašvaldības darbiniekiem lietderīgas pieredzes apmaiņas vizītes tūrisma objektos. Tūrisma konferencē speciālistiem tiek saņemta aktuālākā informācija par situāciju tūrisma nozarē Zemgalē, projektos. Dalību biedrībā nepieciešams turpināt, lai būtu kvalitatīva Aizkraukles novada interešu pārstāvniecība Ekonomikas ministrijas tūrisma konsultatīvajā padomē, dažādās valsts un reģiona darba grupās un komisijās, kur darba grupās nav iespēja būt katrai pašvaldībai atsevišķi, bet tās pārstāv reģionu asociācijas. Vienots Zemgales reģiona piedāvājums tūrismā, žurnālistu vizīšu nodrošināšana, pieredzes apmaiņas programmas u.c. Ieguvumi no dalības biedrībā - profesionāla pašvaldības interešu pārstāvniecība dažādās valsts institūcijās, darba grupās. Novada tūrisma objektu popularitātes veicināšana un reklāmas iespējas ārvalstu tirgos, dalība starptautiskajās tūrisma izstādēs, tūrisma objektu novērtēšana Zemgales reģionā. Sekas, ja izstājas no biedrības - problēmas ar nacionāla un starptautiska mēroga žurnālistu un tūroperatoru piesaisti, trūkst aktuālās informācijas un interešu pārstāvniecības, Zemgales maršrutos iztrūkst Aizkraukles novada nozīmīgāko tūrisma objektu. Tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas bija par pamatu dalībai biedrībā, jo reģionālā asociācija ir nozīmīgs sarunu partneris ministrijās, Tūrisma konsultatīvajā padomē un LIAA sadarbībā, ieviešot valsts tūrisma attīstības plānu.

Dome var lemt par dalības turpināšanu biedrībā, pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79.panta trešo daļu.

4.19. Biedrība "Latvijas amatieru teātru asociācija"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁶⁵ biedrības *mērķis* ir attīstīt un pilnveidot Latvijas un diasporas amatieru teātru darbību; sekmēt latviešu nacionālās kultūras attīstību; Veicināt Latvijas amatieru teātru māksliniecisko izaugsmi; izkopt Latvijas amatieru teātru biedru māksliniecisko gaumi un individuālo meistarību; aizstāvēt Latvijas amatieru teātru un to dalībnieku tiesības; iespēju robežās nodrošināt Latvijas amatieru teātru darbību; veicināt Latvijas amatieru teātru darbību un sadarbību ar ārvalstu amatieru teātriem un Starptautiskajām amatieru teātru organizācijām. Ar teātra mākslu sekmēt latviešu valodas un kultūras saglabāšanu diasporā, stiprināt tās saikni ar Latviju; veikt cita veida darbību skatuves mākslas attīstībai Latvijā.

⁶⁵ www.lursof.lv

Biedrība vēstulē⁶⁶ norāda Aizkraukles novada pašvaldības dibinātie Aizkraukles un Kokneses amatieru teātri tā režisores Ingūnas Strazdiņas personā ir biedrības „Latvijas amatieru teātru asociācija” (LATA) kolektīvie biedri. Biedrības darbības mērķis ir attīstīt un pilnveidot amatieru teātru kustību Latvijā, kā arī veicināt un koordinēt amatieru teātru starptautisko sadarbību. LATA pārstāv Latvijas amatieru teātrus Ziemeļvalstu un Baltijas amatieru teātru aliansē NEATA un darbojas kā nacionālais centrs starptautiskajā amatieru teātru asociācijā AITA/IATA. LATA kolektīvie biedri var būt Latvijas amatieru teātri. Kolektīvajiem biedriem noteikta biedru maksa 30 EUR gadā. Galvenie starptautiskie pasākumi ir NEATA reizi 2 gados rīkotais festivāls, kurā piedalās pa 1 nacionālā centra izvirzītajam teātrim un 10 režisoru novērotāju grupa no katras valsts, Baltijas valstu amatieru teātru festivāls Baltijas rampa, kurā piedalās 2 amatieru teātri no katras valsts un Baltijas valstu amatieru teātru seminārs – plenērs Mazā Baltijas rampa, kurā piedalās 10 režisori no katras Baltijas valsts un 2 rīkotājas valsts amatieru teātri. Pēc Asociācijas iniciatīvas ar Latvijas Nacionālā Kultūras centra atbalstu notiekuši tiešsaistes semināri – diskusijas amatieru teātru režisoriem kā strādāt ierobežotos apstākļos.

Saskaņā ar statūtiem *biedrībā var iestāties jebkura rīcībspējīga fiziska un juridiska persona vai tiesībspējīga personālsabiedrība*, iesniedzot noteiktas formas rakstisku pieteikumu.⁶⁷ No minētā izriet, ka biedrības biedrus pārstāv publiskais sektors (pašvaldības), ekonomiskie partneri (komersanti, biedrības). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles Tautas un Kokneses amatieru teātra režisore Ingūna Strazdiņa. Kolektīvi un kolektīvu režisori piedalās Baltijas Rampas un Mazās Baltijas rampas (Igaunija, Latvija, Lietuva) festivālos, mācībās, semināros. Asociācijas pārstāvētie kolektīvi var doties uz starptautiskajiem festivāliem ar kuriem asociācijai ir sadarbība. Ir atvērta dalība arī NEATA – pasaules amatieru teātru asociācijas darbībā.

1. Kokneses amatieru teātris 2020.gadā uzņēma Mazās Baltijas rampas dalībniekus Koknesē.
2. Aizkraukles Tautas teātris ar izrādi piedalījās starptautiskajā festivālā Jonišķos.
3. Režisore piedalījās Mazās Baltijas rampā Lietuvā 2022.gadā, mācībās par vides teātri.
4. Kokneses amatieru teātris ir uzaicināts 2023.gadā uz festivālu Jonišķos un Taujenai Lietuvā.
5. Asociācijas biedri un ciemiņi ņems dalību un meistarklasēs festivāla "Ūsiņdienas" 2024.gada aprīlī Aizkrauklē. u.c. aktivitātes.
6. Sadarbība ar Latvijas Dramaturgu asociāciju, sadarbība ar jaunajiem dramaturgiem, iestudējot viņu lugas, jeb sadarbība, rakstot speciāli lugu noteiktam teātrim (savulaik Sandijas Santas luga "TORNIS. Teika par Kokneses pili" Kokneses amatieru teātrim

Pārējie Aizkraukles novada amatieru teātri nav izteikuši vēlmi piedalīties asociācijas darbā, jo tā ir brīvprātīga. Koknese un Aizkraukle izmanto dotās iespējas darboties, mācīties ne tikai vietējā pašvaldībā, bet sasniegt augstākus mērķus, sasniegumus, iespējas, ko dod dalība Amatieru teātru asociācijā. Neesot biedrībā, var izmantot arī LNKC teātra nodaļas dotās iespējas, bet tās vairāk saistītas ar Latvijas iespējām, neatbalstot starptautiskās.

No minētā izriet, ka pārējie Aizkraukles novada amatieru teātri var sekmīgi veikt savu darbību arī bez dalības šajā biedrībā. Turklāt tas arī nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo pašvaldība biedrības mērķus var atbalstīt, izmantojot citu juridisko formu. Līdz ar to secināms, ka dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta prasībām.

⁶⁶ Latvija amatieru teātru asociācija 2023.gada 10.jūnija vēstule.

⁶⁷ Latvijas amatieru teātru asociācijas statūti 4.1.punkts.

4.20. Biedrība “Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība”

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁶⁸ biedrības *mērķis* ir sekmēt pieaugušo izglītības sistēmas attīstību valstī un piedalīties mūžizglītības politikas veidošanā, tādējādi veicinot pilsoniskas, demokrātiskas, atklātas sabiedrības attīstību.

Saskaņā ar statūtiem biedrības *uzdevumi* ir:

- apvienot pieaugušo izglītības darbā iesaistītās juridiskās un fiziskās personas kopējam mērķim, sekmēt viņu darbību un sadarbību;
- piedalīties Latvijas Republikas izglītības politikas veidošanā t.sk. mūžizglītības politikas veidošanā;
- sadarboties ar citām organizācijām un iestādēm LPIA mērķa sasniegšanai un veicināt LPIA iesaistīšanos;
- veicināt pieaugušo izglītības attīstību visā valsts teritorijā, paplašinot indivīdu iespējas izglīties un profesionāli pilnveidoties;
- veidot datu bāzes par pieaugušo izglītību valstī un sekmēt šīs informācijas apriti sabiedrībā;
- sniegt metodisku un konsultatīvu palīdzību pieaugušo izglītības organizācijām un iestādēm;
- Sekmēt pieaugušo izglītības teritoriālo struktūrvienību veidošanos un darbību;
- veicināt pieaugušo izglītības jomā strādājošo darbinieku profesionālo sagatavotību;
- izplatīt informāciju par LPIA un tās biedru darbību pieaugušo izglītošanās Latvijā un ārzemēs;
- pārstāvēt LPIA starptautiski un sadarboties ar citu valstu pieaugušo izglītības iestādēm un organizācijām.

Biedrībā *var iestāties jebkura fiziska vai juridiska persona*, kas atbalsta LPIA mērķus un darbības virzienus un vēlas piedalīties to īstenošanā [...].⁶⁹ Atbilstoši biedrības sniegtajai informācijai⁷⁰ biedrības dalībniekus pārstāv gan publiskais sektors (pašvaldības: Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs, Daugavpils pilsētas izglītības pārvalde, Iecavas novada dome u.c.), gan ekonomiskie partneri (komersanti – SIA “Baltic Bright”, SIA Izglītības un attīstības centrs “EGO” u.c., biedrības – Biedrība “Mediācijas telpa”, Biedrības Latvijas tautas skola u.c.), kā arī iedzīvotāji (fiziskas personas). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs, tā direktore Zane Romanova. Tiek maksāta biedru nauda 43.00 *euro* /gadā. Finansiālā ietekme uz pašvaldības budžetu ir minimāla attiecībā pret ieguvumu. Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs izmanto iespējas, ko sniedz dalība biedrībā. Proti, regulāri piedalās biedrības rīkotajās Baltijas valstu pieaugušo izglītoāju nometnēs – pieredzes apmaiņa, semināri. Biedrība iesaista projektu aktivitātēs Projekti - LPIA (laea.lv). Piemēram, 2020.gada sākumā projekta “WhomeN” ietvaros notika 3 dienu seminārs “Sociālās prasmes veiksmīgām sievietēm” (apmācībās piedalījās 20 sievietes vecumā 40+ no Aizkraukles novada); 2022.gadā bija iespēja doties LPIA Erasmus+

⁶⁸ www.lursof.lv

⁶⁹ Biedrības “Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība” statūtu 3.1.punkts.

⁷⁰ Skat.2023.gada 7.jūnija e-pasta vēstuli

projekta ietvaros uz Tallinu, kur notika seminārs "Pašvaldības atbalsta pieaugušo izglītību" u.c. Tāpat regulāri saņem aktuālāko informāciju par pieaugušo izglītību Latvijā un Eiropā. Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs izmanto biedrības resursus - lektori, moderatori strādājot pie Aizkraukles novada pieaugušo izglītības stratēģijas. Tiek saņemts metodiskais un konsultatīvais atbalsts: pieaugušo izglītības sistēmas izveide, attīstība (piemēram, LPIA padomes priekšsēdētāja piedalījās ANIIC rīkotajā darba grupā par pieaugušo izglītības koordinatoru tīkla izveidi Aizkraukles novadā); 2022.gadā seminārs "Pieaugušo izglītības nozīme novada attīstībai" sadarbībā ar LPIA - mērķauditorija pašvaldības darbinieki, iestāžu vadītāji, deputāti, pieaugušo izglītības speciālisti. Bez tam dalība biedrībā nepieciešama, jo LPIA apkopo un pārstāv biedru viedokļus par pieaugušo izglītības jautājumiem, kad to prasa IZM vai MK. Iedzīvotāji ir norādījuši, ka nepieciešams cilvēks pašvaldībā pie kā griezties, lai saņemtu informāciju pieaugušo izglītības iespējām. Šobrīd Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs strādā pie pieaugušo izglītības koordinatoru tīkla izveides novadā. LPIA iesaistījusies iepriekšminēto aktivitāšu īstenošanā. Kopš administratīvi teritoriālās reformas, Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs strādā pie pieaugušo izglītības stratēģijas un koordinatoru tīkla izveides. Tādējādi veicinot administratīvi teritoriālo reformu. Pašvaldībā šobrīd par pieaugušo izglītību atbild viens cilvēks, kuram ir 0.85 likmes. Līdz ar to Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs uzskata, ka papildus atbalsts un sniegtās iespējas ir liels pienesums pieaugušo izglītības darbā. Darba plāns pieaugušo izglītībā tiek īstenots atbilstoši esošajai likmei un piešķirtajam budžetam. Ieguvumi no dalības ir metodiskais atbalsts, lektori, moderatori, projektu pieredze, starptautiska pieredze, būtiska Baltijas valstu pieredze. Izstrādāto projektu materiāli. Regulāri tiek saņemta jaunākā informācija, ar ko varam dalīties ar novada pieaugušo izglītotājiem. Savukārt sekas, ja izstājas no biedrības - netiek pieaicināti kā dalībnieki LPIA projektos, netiek saņemts metodiskais atbalsts. Latvijā nav citas biedrības, kas pārstāvētu pieaugušo izglītības jomu, apvienotu pieaugušo izglītotājus. Protams, neesot biedrībā var izmantot IZM Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta piedāvātās iespējas, kura darbību pēdējā gada laikā Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs izjūt un piedalās rīkotajās sanāksmēs, bet dalība LPIA paplašina iespējas - piemēram, dalība projektos!

No minētā secināms, ka mērķus var sasniegt arī bez dalības šajā biedrībā, t.i., var izmantot IZM Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta piedāvātās iespējas. Līdz ar to secināms, ka dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79. panta prasībām.

4.21. Biedrība "Latvijas Sporta veterānu-senioru savienība"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁷¹ biedrības **mērķis** ir sadarbība ar sporta veidu federācijām, valsts, pašvaldību, sabiedriskajām, privātajām organizācijām; vadīt, koordinēt un organizēt darbu sporta veterānu (senioru) kustībā Latvijā kā arī sekmēt piedalīšanos starptautiskajos sporta veterānu (senioru) pasākumos; veikt sabiedriskā labuma darbību, kas vērsta uz veselības veicināšanu un slimību profilaksi, sporta atbalstīšanu, īpašu uzmanību pievēršot trūcīgajiem un sociāli mazaizsargātajiem sporta veterāniem (senioriem); biedrība savā darbībā ievēro antidopinga konvencijas prasības. Darbības joma – sporta atbalstīšana. No 30.07.2019. sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

Saskaņā ar statūtiem Par LSVS juridisko **biedru var kļūt jebkura Latvijā reģistrēta organizācija, kura atzīst un realizē LSVS Statūtus, konferences un valdes lēmumus**. Atbilstoši biedrības sniegtajai informācijai⁷² par Latvijas Sporta veterānu - senioru savienības juridisko biedru sarakstu, tās biedrus pārstāv publiskais sektors (pašvaldības, pašvaldības iestādes), gan ekonomiskie partneri (biedrības un nodibinājumi). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam.

Sporta likums⁷³ noteic, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja

⁷¹ www.lursof.lv

⁷² Skat. 2023.gada 8.jūnija Biedrības "Latvijas Sporta veterānu-senioru savienība" e-pastu un tam pievienotos dokumentus.

⁷³ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79. panta trešās daļas nosacījumiem un Dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot, vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles novada sporta centra vadītājs Valdis PADOMS. Biedru nauda ir 2023.gadā - 100 *euro*. Aizkraukles novada senioriem-veterāniem regulāri tiek piedāvātas iespējas piedalīties LSVS organizētajās sacensībās. 2023.gadā tās bija - vieglatlētika telpās Valmierā, peldēšana, volejbols Koknesē, galda teniss Salaspilī, volejbols Cēsīs, novuss Ķekavā, vieglatlētika Valmierā, pludmales volejbols Rīgā. Atsaucība ir liela un sportisti startē ar labiem rezultātiem. Pašvaldība izmanto LSVS statistikas sistēmu rezultātu publicēšanai un iegūšanai, nepieciešamības gadījumā tiek komunicēts par dažādiem jautājumiem. Dalība biedrībā svarīga pašvaldībai, tās iedzīvotājiem (veterāniem- senioriem), kuri izmanto LSVS piedāvātās iespējas. Tiek veicināta sporta attīstība, popularizējot sportu kā veselīga dzīvesveida sastāvdaļu. Sacensībās piedalās arī Aizkraukles novada sportisti cienījamajos gados 70+, 80+. Dalība biedrībā sniedz daudzveidīgas un kvalitatīvas iespējas piedalīties dažādos sporta veidos, spēlēs, disciplīnās un pasākumos. Dalība biedrībai nepieciešama, lai Aizkraukles novada iedzīvotājiem arī turpmāk būtu iespēja piedalīties LSVS rīkotajos pasākumos, sacensībās ,u.c. startēt ar labiem rezultātiem, pārstāvēt Aizkraukle novadu. Biedrības organizētajās sacensībās ar labiem rezultātiem un godalgotām vietām visvairāk sevi ir pierādījusi Aizkraukles novada volejbolisti, peldētāji un vieglatlēti. Neesot biedrībā, sportisti nevarēs piedalīties LSVS organizētajās sacensībās, piedalīties biedrības kopsapulcēs, lemt par tās darbību un uzlabošanu, piedalīties biedrības organizētajos pasākumos utt. Tas sarežģītu veterānu- senioru sporta attīstību. Ar šo biedrību ir izveidojusies ilgstoša pozitīva sadarbība.

4.22. Biedrība "LATVIJAS SPORTA CĪŅAS FEDERĀCIJA"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁷⁴ biedrības *mērķis* ir sekmēt sporta attīstību un cīņas sporta veidus kā veselīga dzīves veida sastāvdaļu, veicināt vispusīgu fizisko un garīgo attīstību, veidot Latvijas valsts patriotus, koordinēt Biedrībā iestājušos cīņas sporta veida organizāciju darbību, veicināt augstu rezultātu sasniegšanu cīņas sporta veidos un pārstāvēt cīņas sporta veidus Latvijas Olimpiskajā komitejā, Starptautiskajā Cīņas federācijā, Latvijas Sporta federāciju padomē, valsts un pašvaldības iestādēs, kā arī citās organizācijās.

Saskaņā ar statūtiem *mērķu sasniegšanai biedrība*:

- nodrošina Latvijas nacionālo komandu veidošanu un sagatavošanu, un piedalīšanos Olimpiskajās spēlēs, Pasaules un Eiropas čempionātos, meistarsacīkstēs, citos starptautiskos forumos un sacensībās;
- risina jautājumus par sportistu materiālo un sociālo aizsardzību;
- izstrādā cīņas sporta attīstības koncepciju;
- sadarbojas ar citām sporta organizācijām un apvienībām;
- sadarbojas ar antidopinga aģentūru.

Biedrības *darbības metodes* saskaņā ar statūtiem:

- organizēt un nodrošināt Latvijas čempionātu, meistarsacīkšu, starptautisko sacensību organizēšanu Latvijā visās vecuma grupās;
- organizēt treneru, instruktoru, tiesnešu sagatavošanu, viņu kvalifikācijas paaugstināšanu;
- slēgt sadarbības līgumus ar sportistiem, treneriem, tiesnešiem, privātpersonām, sporta klubiem, sporta skolām un citām organizācijām;
- sadarboties ar citu valstu cīņas federācijām, savienībām, asociācijām, sporta klubiem un citām organizācijām, kā arī uz abpusēji izdevīgiem noteikumiem atļaut Latvijas sportistiem cīnīties un aizstāvēt citu valstu sporta klubu krāsas;

⁷⁴ www.lursof.lv

- iesniegt starptautiskām, Valsts un sabiedriskām institūcijām priekšlikumus par materiālo un morālo stimulēšanu, goda nosaukumu un citu apbalvojumu piešķiršanu cīņas sportistiem, treneriem, tiesnešiem, sporta veterāniem un cīņas sporta atbalstītājiem;
- normatīvajos tiesību aktos noteiktajā kārtībā veikt saimniecisko darbību
- informēt biedrus par cīņas sporta aktualitātēm Latvijā, citās valstīs un Starptautiskajā Cīņas federācijā; u.c.

Par ***Biedrības biedru var kļūt cīņas sporta biedrība, sporta skolas un citas juridiskās personas, kuru darbība saistīta ar cīņas sportu***, un kuru darbība ir reģistrēta Uzņēmumu reģistrā, vai citā Latvijas likumdošanā noteiktā likumīgā reģistrā.⁷⁵

No biedrības tīmekļvietnē (<http://www.latwrestling.lv/par-mums/biedri/>) publicētās informācijas izriet, ka biedrības biedrus pārstāv publiskais sektors (pašvaldības – sporta izglītības iestādes), ekonomiskie partneri (biedrības). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam.

Sporta likums⁷⁶ noteic, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79. panta trešās daļas nosacījumiem un Dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, ka biedrības tīmekļvietnē (<http://www.latwrestling.lv/>) norādītā informācija liecina, ka biedrība organizē sacensības, turnīrus, čempionātus. Tāpat tīmekļvietnē pieejami foto un video materiāli, gada pārskati, kopsapulces protokoli, valdes sēdes protokoli. Pēdējie jaunumi un informācija publicēta 2023.gadā.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukle sporta skolas direktors Kaspars ŽIDOVS. Biedru naudas lielums 200 *euro* gadā. Pašvaldības pārstāvis izmantoto iespējas, ko sniedz dalība biedrībā. Proti, tiek ņemta dalība Latvijas čempionātā, meistarsacīkstēs visās vecuma grupās, kas ir nosacījums attiecīgā grupas kvalifikācijā, lai izpildītu rezultativitātes kritērijus mācību gada beigās. Tāpat tiek ņemta dalība treneru, tiesnešu sagatavošanā un viņu kvalifikācijas paaugstināšanā, ko organizē Latvijas Sporta Cīņas Federācija. Biedrība informē biedrus par cīņas sporta aktualitātēm Latvijā, citās valstīs un Starptautiskajā Cīņas federācijā. Biedrība izstrādā un ievieš mācību treniņu metodiku cīņas sporta attīstībai. Pašvaldības pārstāvis piedalās biedrības pārvaldē, saņem informāciju par biedrības darbību, tai skaitā var iepazīties ar visu biedrības institūciju protokoliem, lēmumiem un rīkojumiem. Vienlaikus biedrības organizētajos pasākumos var iesniegt priekšlikumus, kā arī aizstāvēt savu viedokli. Aizkraukles Sporta skola reizi gadā piedalās biedru kopsapulcē, treneru kvalifikācijas paaugstināšanas kursos un semināros, kā arī var balsot kongresā ar savu balsi un tādā veidā piedalīties lēmumu pieņemšanā. Dalība biedrībā ir svarīga gan pašvaldībai, gan iedzīvotājiem. Svarīgi, lai šis cīņas sports pie mums attīstītos, kļūtu populārāks un iedzīvotājiem būtu iespēja izmantot šo iespēju. Biedrība izstrādā cīņas sporta attīstības koncepciju un ir skaidras attīstības iespējas. Lai turpinātu šī sporta veida attīstību savā pilsētā, novadā un Latvijā, piedāvātu iedzīvotājiem (bērniem un jauniešiem) attīstīt un pilnveidot savas iemaņas cīņu sportā pie zinošiem un kvalificētiem treneriem. Ieguvumi - LSCF biedriem ir uz pusi lētākas dalības maksas Latvijas čempionātos (dalības maksa - 10 *euro* par vienu sportistu, kas nav LSCF biedrs –20 *euro*). Uz atvieglotiem noteikumiem ir iespēja izmantot Biedrības sporta kompleksus, kā arī izmantot citus pakalpojumus. Nodrošina Latvijas nacionālo komandu veidošanu un sagatavošanu. Sekas, ja izstājas no biedrības - apstādina sporta veida attīstību, netiek dota informācija par aktualitātēm cīņas sportā. Nepiedāvās treneru kvalifikācijas paaugstināšanas kursus. Uz pusi dārgāka dalības maksa LČ. Nebūs iespēja pārstāvēt Latvijas nacionālo komandu.

⁷⁵ Biedrības "LATVIJAS SPORTA CĪŅAS FEDERĀCIJA" statūtu 4.1.punkts. Pieejams: <http://www.latwrestling.lv/par-mums/d/>

⁷⁶ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

Precīzi nav zināms, vai tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas bija par pamatu dalībai biedrībā. Iespējams, ka var arī citādāk, bet ir labi, ka ir viena šāda organizācija, kurai ir izstrādāta cīņas sporta attīstības koncepcija, kura koordinē biedrībā iestājušos cīņas sporta veida organizāciju darbību, un kura sadarbojas ar Latvijas Republikas mācību iestādēm, piedalās mācību un sporta licencētu programmu izveidē un pilnveidošanā. Atšķirīgais no ieguvuma dalībā citās ar sportu saistītās biedrībās (piem., biedrībā "Latvijas Skolu sporta federācija"), kurās dalībnieks pašvaldība ir tas, ka LSSF organizē sacensības skolēniem, bet pašu sporta veida attīstību veicina mazāk. LSSF sadarbībā ar dažādu sporta veidu federācijām organizē tradicionālo sporta veidu sacensības skolām. LSIIDP koordinē un vada profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu realizēšanu valstī. Sekmē sporta veidu attīstību Latvijā, sporta programmu realizēšanu, mācību procesa un metodiskā darba nepārtrauktību sporta iestādēs. LSIIDP risina jautājumus, kas saistīti ar Latvijas sporta skolu un sporta klubu darbību, pārstāv to intereses valsts institūcijās.

4.23. Nodibinājums "Kokneses fonds"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁷⁷ biedrības *mērķis* ir ar Fonda un ziedojumu līdzekļiem izveidot Koknesē, Krievkalna salā, kultūrvēsturisku piemiņas vietu 20.gs. totalitāro režīmu dēļ cietuši un bojā gājuši latvieši.

Likteņdārza īstenotāja - "Kokneses fonda" - dibinātāji ir 14 privātpersonas un Kokneses pašvaldība.⁷⁸ 2005.gadā, dibinot Kokneses fondu, Marta un Vilis VĪTOLI ieguldīja tajā 450 000 latu, kas paredzēti Fonda izmaksu segšanai. Kopš 2005.gada saņemti ziedojumi, dāvinājumi. Ar Latvijas Republikas Finanšu ministrijas 2006.gada 21.septembra lēmumu nr.187 Kokneses fondam ir piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, kas ziedotājiem nodrošina ienākuma nodokļa atlaides. Nodibinājuma Kokneses fonds sabiedriskā labuma darbības veidi ir pilsoniskās sabiedrības attīstība un kultūras atbalstīšana.⁷⁹

No minētā izriet, ka nodibinājuma biedrus pārstāv ne tikai publiskais sektors. Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Likteņdārzam ir īpašs likums. Likuma mērķis ir nodrošināt Likteņdārza saglabāšanu, aizsardzību, attīstīšanu un pēctecību.⁸⁰ Saskaņā ar Likteņdārza likumā noteikto Likteņdārza pārvaldītājs ir Kokneses fonds vai cita organizācija, kas turpina Likteņdārza projekta īstenošanu un attīstīšanu.⁸¹ Minētā likuma 7.panta pirmajā daļā noteikts, ka Likteņdārza projekta īstenošanu, tostarp būvju būvniecību un ārtelpas labiekārtojumu, sabiedrības iesaistīšanas un publicitātes pasākumus, kā arī ziedojumu piesaisti organizē Kokneses fonds. Likuma pārejas noteikumos noteikts, ka sešu mēnešu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās Kokneses novada pašvaldība bez atlīdzības nodod un Latvijas valsts Zemkopības ministrijas personā pārņem savā īpašumā šā likuma 3.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto nekustamo īpašumu. Kokneses novada pašvaldība vienlaikus ar nekustamā īpašuma nodošanu izbeidz ar Kokneses fondu noslēgto zemes nomas līgumu un Latvijas valsts Zemkopības ministrijas personā nodod pārņemto nekustamo īpašumu bezatlīdzības lietošanā Kokneses fondam, pamatojoties uz šā likuma 7.panta trešo daļu.

Likteņdārza unikālā vērtība ir:

- vieta, kas rosina un nostiprina kopības un nacionālās piederības sajūtu;

⁷⁷ www.lursof.lv

⁷⁸ <http://www.koknesesfonds.lv/lv/Istenotaji/Dibinataji.html>

⁷⁹ <https://www.likteendarzs.lv/atbalstit/par-likteendarzu-rupejas/>

⁸⁰ Likteņdārza likums, 2. panta pirmā daļa, <https://likumi.lv/ta/id/300108#p2>

⁸¹ Likteņdārza likums, 1. pants. <https://likumi.lv/ta/id/300108#p1>

- tautas dzīvās atmiņas fiksēšana un nostiprināšana – katrs Likteņdārzā iestādītais koks, atvestais akmens ir ar konkrēta cilvēka, cilvēku grupas stāstu par Latvijas cilvēkiem un vēsturi. Fonds ir arī “Eiropas atmiņas un sirdsapziņas platforma” biedrs;
- projekta īstenošanas veidā kā Latvijā atzītu cilvēku privāta iniciatīva un labā griba, iesaistot projekta veidošanā līdzekļu, materiāla, brīvprātīgā darba un pakalpojumu ziedojumus un dāvinājumus;
- Latvijas vēstures liecību saglabāšanā, saglabājot Likteņdārzā t.s. vecās Rīga – Maskava šosejas fragmentu un I Pasaules kara ierakumus. 2017. gadā Fonda darbība ir novērtēta ar „Daugavas Savienības” balvu par sabiedriski nozīmīgu ieguldījumu Daugavas ielejas kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, atjaunošanā un popularizēšanā;
- Latvijas dabas vērtību saglabāšanā un aizsardzībā, nodrošinot Daugavas krastu nostiprināšanu divās zonās Likteņdārza teritorijā;
- sabiedriski atzīta izglītojošu, tradicionālo, kā arī ģimenisku pasākumu norises vieta;
- unikāls ainavisks projekts.⁸²

Likumprojekta anotācijā norādīts, ka likumprojekts nepieciešams stabilai un pēctecīgai projekta attīstīšanai sekojošu apsvērumu dēļ:

(1) nepieciešams nostiprināt nekustamo īpašumu piederību Latvijas valstij, nekustamo īpašumu ar kadastra numuru 3260 008 0109 (reģistrēts Aizkraukles rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Kokneses pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr.100000152521) bez atlīdzības nodotot Latvijas valstij kā īpašniekam. Likumprojekts nosaka, ka Latvijas valsts īpašumtiesību valdītājs ir Zemkopības ministrija, ņemot vērā konsultāciju laikā panākto vienošanos, gan ievērojot izveidojušos sadarbību Likteņdārza projekta īstenošanas gaitā kopš tā uzsākšanas.

(2) ņemot vērā projekta unikālo finansēšanas piesaistes gaitu, to veidojot par sabiedrības ziedotajiem līdzekļiem, nepieciešams likumprojektā risināt jautājumus par ieguldījumu piesaisti projekta turpmākajai attīstībai. Likumprojekts paredz regulējumu, saskaņā ar kuru arī pēc nekustamā īpašuma nodošanas valsts īpašumā Fonds turpina veikt Likteņdārza projekta īstenošanu - tai skaitā piesaistot finanšu līdzekļus Likteņdārza projekta tālākai attīstībai. Šāds risinājums ļauj nodrošināt līdzšinējā finansēšanas mehānisma turpinājumu, vienlaikus neparedzot valsts budžeta līdzekļu tiešu tūlītēju nepieciešamību;

(3) ievērojot, ka Likteņdārza projekta īstenošanas gaitā veiktie ieguldījumi šobrīd pieder Fondam, likumprojektā nepieciešams nostiprināt arī šo ieguldījumu aizsardzību gadījumā, ja Fonds tiek likvidēts, iestājas tā maksātnespēja vai veikta tāda reorganizācija, kuras rezultātā Fonds beidz pastāvēt. Proti - attiecīgie Likteņdārza projekta īstenošanas gaitā Fondam piederošie īpašumi šādā gadījumā ir piekritīgi valstij.

Likumprojekta anotācijā minēts, ka projekts „Likteņdārzs” tiek īstenots kopš 2005.gada, kad četrpadsmit privātpersonas izveidoja bezpeļņas organizāciju – nodibinājumu „Kokneses fonds”.

4.24. Biedrība "Sēlijas asociācija"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁸³ biedrība ir Sēlijas pašvaldību, vietējo kopienu, biedrību un nodibinājumu, kā arī pilsoniski aktīvu Sēlijas iedzīvotāju un Sēlijas idejas atbalstītāju sadarbības platforma, kas pārstāv Sēlijas intereses un pauž Sēlijas nostāju jautājumos, kas skar Sēliju. Sēlijas asociācijas mērķi:

- veicināt Sēlijas unikālās kultūrvēsturiskās vides un daudzveidīgo kultūrtelpu saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību;
- stiprināt Sēlijas kā atsevišķas latviešu vēsturiskās zemes identitāti un Sēlijas cilvēku piederību tai;

⁸² Likumprojekta „Likteņdārza likums” anotācija,

<https://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/DFDBA1F2C0C227BCC225826C00376F0F?OpenDocument>

⁸³ www.lursof.lv

- sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām Latviešu vēsturisko zemju likuma mērķu sasniegšanai Sēlijas jautājumos;
- apvienot kopdarbībai Sēlijas pašvaldības, vietējās kopienas, biedrības un nodibinājumus, pilsoniski aktīvus Sēlijas iedzīvotājus un Sēlijas idejas atbalstītājus;
- sekmēt Sēlijas problēmu zinātnisku pētniecību un veicināt novadpētniecību Sēlijā;
- popularizēt Sēlijas kultūrvēsturisko vidi, vietējo kopienu tradīcijas, kultūrtelpu daudzveidību Sēlijā un sēlisko identitāti;
- rūpēties par Sēlijas un sēļu vēstures, tradīciju, etnogrāfisko iezīmju un valodas īpatnību apzināšanu un dokumentēšanu;
- apzināt un popularizēt Sēlijā dzimušo un strādājošo personu devumu Latvijai, kā arī akadēmiķa Jāņa Stradiņa un viņa domubiedru paveikto Sēlijai;
- atbalstīt un līdzdarboties projektos, kas sekmē Sēlijas sociālekonomisko attīstību, izglītības un kultūras dzīvi Sēlijā;
- veicināt ekonomisko aktivitāti Sēlijā, kā arī Sēlijas izaugsmei nepieciešamā atbalsta piesaisti;
- sagatavot un virzīt priekšlikumus Saeimai, Ministru kabinetam un citām valsts un pašvaldību institūcijām par Sēlijai nepieciešamo atbalstu un iespējamiem Sēlijas jautājumu risinājumiem;
- reizi divos gados organizēt Sēlijas kongresu Sēlijai aktuālu jautājumu apspriešanai, nosakot tā darba kārtību un izlemjamos jautājumus;
- Sēlijas asociācijas biedru sapulces lēmumos un Sēlijas kongresa lēmumos paredzēto uzdevumu izpilde.

Sēlijas asociācija pārstāv Sēlijas intereses Latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu attīstības plāna izstrādē un izpildē, piedalās Latviešu vēsturisko zemju attīstības padomē, kā arī darbojas kā Saeimas, Ministru kabineta, citu valsts un pašvaldību institūciju sadarbības partneris Sēlijas jautājumu risināšanā.

Aizkraukles novada pašvaldībā no biedrības Sēlijas asociācija pagaidu valdes bija saņemts iesniegums (reģistrēts pašvaldībā 05.10.2021. Nr.3.1/S/21/1342) ar aicinājumu Aizkraukles novada, Augšdaugavas novada, Daugavpils valstspilsētas, Jēkabpils novada un Krāslavas novada pašvaldībām atjaunot Sēlijas novadu apvienību, kļūt par biedrības “Sēlijas asociācija” dibinātājiem vai noslēgt sadarbības memorandu, tādējādi nodrošinot Sēlijā ietilpstošo pašvaldību savstarpējo sadarbību.

2021.gada 1.jūlijā spēkā stājās Latviešu vēsturisko zemju likums, kura 4.pantā ir noteikta pašvaldības atbildība par latviešu vēsturisko zemju identitātes, kultūrvēsturiskās vides un kultūrtelpu saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību, nodrošinot tai nepieciešamo atbalstu un veicinot vēsturisko zemju līdzsvarotu sociālekonomisko attīstību. Aizkraukles novads ir unikāls ar 3 vēsturisko zemju - Vidzemes, Latgales un Sēlijas - krustpunktu savā teritorijā. Lai īstenotu Latviešu vēsturisko zemju likumā noteiktos uzdevumus un, atsaucoties Sēlijas asociācijas pagaidu valdes aicinājumam, Aizkraukles novada dome 17.11.2021. ar lēmumu Nr.476 (sēdes protokols Nr.18., 33.p.) nolēma piedalīties biedrības “Sēlijas asociācija” dibināšanā.

Saskaņā ar statūtiem Sēlijas asociācijā var iestāties jebkura rīcībspējīga **fiziska un juridiska** persona vai tiesībspējīga personālsabiedrība, iesniedzot Sēlijas asociācijas valdei iesniegumu.⁸⁴

No minētā izriet, ka nodibinājuma biedrus var pārstāvēt ne tikai publiskais sektors. Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam. Tāpat pašvaldības dalība biedrībā nav paredzēta normatīvajā regulējumā.

Tādējādi izvērtējams, vai pašvaldības dalību biedrībā ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Proti, vai dalība biedrībā veicina Aizkraukles novada pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību, vai tiek īstenotas vietējās kopienas iniciatīvas. Vai tieši un tikai

⁸⁴ Biedrības “Sēlijas asociācija” statūti 5.1.punkts.

ar šo biedrību ir iespējams veikt tās funkcijas un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti.

Pašvaldības intereses nodibinājumā pārstāv domes priekšsēdētājs Leons Līdums, kurš arī piedalās sapulcēs dibinātāju sapulcēs.

Atskaite par paveikto tiek sniegta dibinātāju sapulcēs, tajās tiek apstiprināti nākamā darbības gada uzdevumi un sasniedzamie mērķi.

Dalība nodibinājumā sniedz iespēju līdzdarboties Kultūras ministrijas pārraudzītajā Vēsturisko zemju padomē un piesaistīt līdzekļus novada Sēlijas daļai, piedaloties vēsturiskajām zemēm paredzētajos projektu konkursos un citās atbalsta programmās.

Viena no tradicionālajām Sēlijas asociācijas iniciatīvām ir "Sēlijas kongresa" rīkošana, kas pulcē sēļus un citus apkārtnes iedzīvotājus, lai vērtētu Sēlijas reģiona ekonomisko attīstību, kultūras un cita nemateriālā mantojuma saglabāšanu un reģiona attīstības iespējas. Notiek aktīva sadarbība kultūras jomā ar Sēlijas vēsturiskās zemes teritorijā esošajiem Augšdaugavas un Jēkabpils novadiem, organizējot kopīgu kultūras pasākumu "Sēlija rotā", Stendera un akadēmiķa J.Stradiņa piemiņas saglabāšanā. Plānotas arī citas aktivitātes.

Biedrība "Sēlijas asociācija" dibināta pirms gada, tāpēc ir pārāgri vērtēt ietekmi uz teritorijas attīstību. Tomēr tendence vērtējama pozitīvi, biedrībā apvienojušās vairākas citas reģiona biedrības, kā arī Sēlijas vēsturiskās zemes pašvaldības (Augšdaugavas un Jēkabpils), kas veicina arī starpnovadu sadarbību.

Dalība biedrībā "Sēlijas asociācija" veicinās starpnovadu sadarbību kultūras un nemateriālā mantojuma saglabāšanu un kopīgu dalību projektu konkursos, piesaistot līdzekļus novada Sēlijas daļas attīstībai. Tā veicinās ciešāku sasaisti ar reģiona iedzīvotāju aktīvajām kopienām, ļaus izprast šīs teritorijas iedzīvotāju intereses un vajadzības.

Pašvaldības dalībai organizācijā līdz šim nav bijusi ievērojama finansiāla ietekme. Pašlaik nav noteikta biedra nauda, taču ir plānots, ka tāda varētu tikt noteikta (250 eiro gadā).

Ieguvumi - ciešāka sasaiste ar reģiona iedzīvotāju aktīvajām kopienām, kas ļauj izprast šīs teritorijas iedzīvotāju intereses un vajadzības, iespēja sekot līdzi Vēsturisko zemju padomes darbībai un lēmumiem, tostarp par atbalsta iespējām novada Sēlijas daļas teritorijai, veicināta sadarbība ar Jēkabpils un Augšdaugavas pašvaldībām, atbalsts saglabājot kultūras un nemateriālais mantojums.

Izstājoties no biedrības samazināsies saikne ar novada Sēlijas daļas aktīvajām kopienām, nebūs tik ciešas sadarbības ar kaimiņu novadiem Sēlijas teritorijā, mazināsies iespēja sekot no pirmavota Vēsturisko zemju padomes darbībai.

Bez nodibinājuma būs apgrūtināta augstāk uzskaitīto mērķu un aktivitāšu īstenošana, būs nepieciešams šos uzdevumus uzlikt kādam no administrācijas darbiniekiem, radot papildus noslodzi, to nebūtu korekti uzlikt bez papildus samaksas par papilddienākumiem.

Dome var lemt par dalības turpināšanu biedrībā, pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79.panta trešo daļu.

4.25. Biedrība "LATVIJAS TENISA SAVIENĪBA"

Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁸⁵ biedrības mērķis ir vadīt un koordinēt ar tenisu saistītu personu darbību Latvijā, pārstāvēt un īstenot to kopīgās intereses, attīstīt starptautisko sadarbību, veikt šādas sabiedriskā labuma darbības:

- popularizēt tenisu kā veselīgu atpūtas un sporta veidu Latvijā, it īpaši bērnu un jauniešu vidū, lai veicinātu bērnu un jauniešu iesaistīšanos viņu fiziskajai un garīgajai veselībai labvēlīgā darbībā;
- nodrošināt un atbalstīt tenisa attīstību Latvijā un augstu sportisko rezultātu sasniegšanu tenisā, kā arī veicināt augsta līmeņa sportistu izaugsmi;
- rūpēties par tenisa meistarības paaugstināšanu; veicināt bērnu un jauniešu apmācību tenisā;

⁸⁵ www.lursof.lv

- atbalstīt tenisa apmācības metodikas un materiālu izstrādi;
- organizēt un atbalstīt tenisa sacensības;
- veicināt pludmales tenisa popularizēšanu;
- veicināt ratiņtenisa (cilvēkiem ar īpašām vajadzībām) popularizēšanu;
- veikt tenisa vēstures izpēti, apkopošanu un publicēšanu;
- īstenot citas aktivitātes, kas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai tenisa un veselības veicināšanas jomā.

Biedrībai ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss - 27.05.2005.

Latvijas tenisa savienība ir tenisa organizācija, kurai ir dotas tiesības pārstāvēt Latviju starptautiskajā līmenī un starptautiskajās tenisa organizācijās: Starptautiskajā tenisa federācijā (ITF - International Tennis Federation) un Eiropas tenisa asociācijā (TE - Tennis Europe association). LTS nodrošina Latvijas izlašu komandu piedalīšanos starptautiskajos turnīros, rūpējas par sportistu izaugsmi, tiesnešu un treneru kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī strādā pie tenisa popularizācijas projektiem.⁸⁶

Biedrībā var iestāties jebkura organizācija, sabiedrība, klubs vai cita juridiska persona, kuras darbība ir saistīta ar tenisu, iesniedzot noteiktas formas rakstisku pieteikumu ģenerālsēdētāram.⁸⁷

No biedrības tīmekļvietnē (<https://lts.lv/savieniba/biedri>) publicētās informācijas izriet, ka biedrības biedrus pārstāv publiskais sektors (pašvaldību iestādes), ekonomiskie partneri (biedrības). Līdz ar to dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajā daļā noteiktajam.

Sporta likums⁸⁸ noteic, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu. Līdz ar to dalība biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem, un dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā.

Vērtējot vai pašvaldības dalība biedrībā ir lietderīga un nepieciešama, konstatējams, ka biedrības tīmekļvietnē (<https://lts.lv/>) norādītā informācija liecina, ka biedrība organizē sacensības, čempionātus. Tāpat tīmekļvietnē pieejami foto un video materiāli, gada pārskati, kopsapulces protokoli, valdes sēdes protokoli. Pēdējie jaunumi un informācija publicēta 2023.gadā.

Pašvaldības intereses biedrībā pārstāv Aizkraukles Sporta centra vadītājs Valdis PADOMS. Biedru naudas lielums - 100 *euro* gadā. Tiek izmantotas iespējas, ko sniedz dalība biedrībā, t.i., dalība Latvijas tenisa čempionātos. Dalība biedrībā svarīga visiem - gan pašvaldībai, kā sporta veida attīstītājam, gan iedzīvotājiem, kas izmanto šo sportošanas iespēju. Būšana biedrībā sekmē tenisa attīstību novadā. Nepieciešams turpināt dalību konkrētajā biedrībā, lai turpinātu attīstīt sporta veidu novadā, lai tenisa spēlētājiem būtu iespējas piedalīties tenisa sacensībās Latvijas mērogā. Ieguvumi no dalības biedrībā - dalība čempionātos, tenisa attīstība novadā. Sekas, ja izstājas no biedrības - mazāk iespēju piedalīties sacensībās, līdz ar to, iespējams, kristos sportistu entuziasms, motivācija. Neesot biedrībā, sportisti nevarēs piedalīties LR un starptautiskajās sacensībās, piedalīties biedrības kopsapulcēs, lemt par tās darbību un uzlabošanu, piedalīties biedrības organizētajos pasākumos utt.

⁸⁶ <https://lts.lv/lts>

⁸⁷ Biedrības LATVIJAS TENISA SAVIENĪBA s t a t ū t i 5.1.punkts, https://lts.lv/data/par_mums/lts-statuti-13-11-2014-2.pdf

⁸⁸ Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa